

**PROFESSIONELE BACHELOR IN HET ONDERWIJS
SECUNDAIR ONDERWIJS**

Bachelorproef

Actualiteit via sociale media

PROMOTOR
KOEN VANDENHOUDT
ICT

IRIS HERMANS
INFORMATICA & HANDEL-BUROTICA
ACADEMIEJAAR 2015-2016

**PROFESSIONELE BACHELOR IN HET ONDERWIJS
SECUNDAIR ONDERWIJS**

Bachelorproef

Actualiteit via sociale media

Voorwoord

Na een hele zoektocht naar een geschikt onderwerp in verband met mijn bachelorproef ben ik uiteindelijk bij dit onderwerp terechtgekomen: actualiteit via sociale media.

Meer bepaald het gebruik van actualiteit binnen de sociale media en het hiervan gebruik maken tijdens het lesgebeuren. Maar natuurlijk ook het promoten van de actualiteit naar jongeren toe via deze kanalen.

Deze bachelorproef is gemaakt ter afronding van mijn studie als leerkracht handel-burotica en informatica.

Voor de totstandkoming van deze bachelorproef wil ik graag enkele personen bedanken. Om te beginnen is dat mijn promotor Mr. Koen Vandenhoudt. Dit eindresultaat was zonder zijn begeleiding, heldere feedback en goede adviezen niet mogelijk geweest.

Ook zou ik Mevr. Lea Vedovelli willen bedanken voor de goede opvang in mijn stageschool en de begeleiding bij het afnemen van de enquêtes.

Tot slot wens ik ook mijn familie en vrienden te danken omdat zij mij zijn blijven steunen doorheen de opleiding. Mijn ouders in het bijzonder ben ik dankbaar omdat ze me de kans gaven om deze opleiding te starten en te kunnen blijven volgen. Ook mijn broer en vriend, Aaron en Christiaan, wens ik te danken omdat zij mij steeds zijn blijven steunen in de opleiding en ook hun ervaringen uit de onderwijswereld met mij deelden. Zij zijn ook de personen die dit eindwerk hebben nagelezen en me hebben geholpen in de opbouw tot dit eindwerk.

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	4
Inhoudsopgave.....	5
Inleiding.....	8
1 Verkennend onderzoek	9
2 Probleemstelling – Hoe promoot ik actualiteit via sociale media?	9
2.1 Actualiteit en sociale media	10
3 Literatuurstudie	11
3.1 Jongeren en kranten (offline).....	11
3.2 Jongeren en actualiteit online	11
3.3 Welke sociale media gebruiken jongeren?	12
3.3.1 Facebook	12
3.3.2 YouTube	13
3.3.3 Twitter	14
3.3.4 Instagram	15
3.3.5 Snapchat.....	16
3.4 Welk medium gebruiken de jongeren?	17
3.4.1 Smartphone	17
3.4.2 Laptop VS vaste computer en tablet.....	18
4 Actualiteit	18
4.1 Sociale media als nieuwe actualiteitsbron	18
4.2 Belgische kranten.....	19
4.2.1 Waarom is Het Laatste Nieuws de populairste krant?	20
4.3 Tijdsbesteding	20
4.3.1 Vaste toestellen.....	20
4.3.2 Mobile devices	20
4.3.3 Digitale stress.....	21
4.4 Aanpak op school.....	22
4.4.1 Mobile devices in de les	22

4.4.2	Sociale media thuis en in de klas	23
4.5	Ouders en sociale media.....	24
5	Aanpak.....	24
5.1	Vorbereiding enquête	24
5.2	Resultaten enquête leerlingen.....	25
5.2.1	Populairste sociale media	25
5.2.2	Interesse voor actualiteit	26
5.2.3	Tijdsbesteding aan actualiteit via sociale media	27
5.2.4	Aan de slag met actualiteit via sociale media	28
5.3	Resultaten enquête leerkrachten.....	29
5.3.1	Gebruik van sociale media tijdens de les.....	29
5.3.2	Kan de interesse van leerlingen vergroot worden via sociale media?	30
5.3.3	Didactische mogelijkheden voor het betrekken van sociale media bij de actualiteit	31
5.3.4	Gebruik van actualiteitsbronnen tijdens de les.....	32
5.3.5	Gebruik van mobile devices tijdens de les.....	33
6	Uitwerking	34
6.1	Didactische fiches sociale media.....	34
6.1.1	Facepaper	35
6.1.2	Snapstory.....	35
6.1.3	Highlight-Tube.....	35
6.1.4	You-News-Tube	35
6.1.5	Instanews.....	35
6.1.6	NewsTweet	35
7	Conclusie	36
8	Bibliografie	37
9	Geraadpleegde werken	40
Bijlagen		41
9.1	Bijlage 1	41
9.2	Bijlage 2	44
9.3	Bijlage 3	45
9.4	Bijlage 4: Enquête leerkrachten.....	46

9.5	Bijlage 5: Enquête leerlingen.....	47
9.6	Bijlage 6: Overzicht aantal lezers per krant	48
9.7	Bijlage 7: Meest gebruikte apps	49
9.8	Bijlage 8: Populairste websites.....	50
9.8.1	Bijlage 9: Didactische fiches.....	51

Inleiding

Deze bachelorproef met de titel 'actualiteit via sociale media' handelt, zoals de titel al doet vermoeden, over het promoten en gebruiken van de actualiteit in de sociale media. Meer bepaald de alledaagse actualiteit koppelen aan het klasgebeuren. Ik trok op onderzoek uit om te onderzoeken op welke manieren jongeren al bezig zijn met actualiteit. Uiteindelijk geef ik dan enkele aanbevelingen in de vorm van didactische fiches, die het bespreken van actualiteit via sociale media tijdens het schoolgebeuren mogelijk maken. Ook hoop ik hiermee om de interesse van leerlingen voor de actualiteit te vergroten.

Het onderzoek dat ik uitvoerde voor deze bachelorproef is drieledig.

Ten eerste heb ik onderzoek gedaan naar welke sociale media het populairste zijn bij jongeren tussen de 12 en 18 jaar. Vervolgens heb ik bestudeerd welke actualiteitsbronnen er het beste in de markt liggen bij deze jongeren.

Het derde onderzoek is tweeledig. Enerzijds ben ik op zoek gegaan naar de mogelijkheden die leerkrachten zelf zagen om sociale media te gebruiken binnen het klasgebeuren. Anderzijds onderzocht ik in welke mate leerlingen hier zelf open voor stonden.

Dit onderzoek staat helemaal in het teken van het toegankelijker maken van actualiteit voor jongeren via sociale media en welke functie een school of leerkracht hierin kan hebben. Maar ook niet te vergeten dat het de bedoeling is om via deze manieren de actualiteit te gaan promoten naar de jongeren toe, om zo de desinteresse tegen te gaan.

Het eerste en tweede deel van mijn onderzoek bestaan voornamelijk uit een literatuurstudie. Aan de hand van verschillende studies maakte ik een oplistings van het gebruik van sociale media bij jongeren. Dit gaat over het gebruikte medium, het gebruikte apparaat en ook over de tijd die jongeren per dag besteden aan communicatie via sociale media. Hieruit trok ik enkele conclusies over het verspreiden en het bezig zijn met sociale media van de betrokken jongeren.

Het derde deel van mijn onderzoek bestaat voornamelijk uit een bevraging van leerkrachten en studenten over het gebruik van sociale media als medium om actualiteit te gaan delen. Dit gebeurde voornamelijk op basis van een afgenomen enquête.

Als praktisch onderdeel van mijn bachelorproef bereide ik enkele didactische fiches voor die leerkrachten mogelijkheden bieden om actualiteit via sociale media te behandelen tijdens hun lessen. Ook hoop ik dat de maatschappelijke betrokkenheid van leerlingen door het gebruik van actualiteit via sociale media zal stijgen.

1 Verkennend onderzoek

Mijn onderzoek is drieledig. Ten eerste wil ik onderzoeken welke sociale media het populairste zijn bij jongeren tussen de 12 en 18 jaar. Ten tweede wil ik onderzoeken welke actualiteitsbronnen het beste in de markt liggen bij deze jongeren.

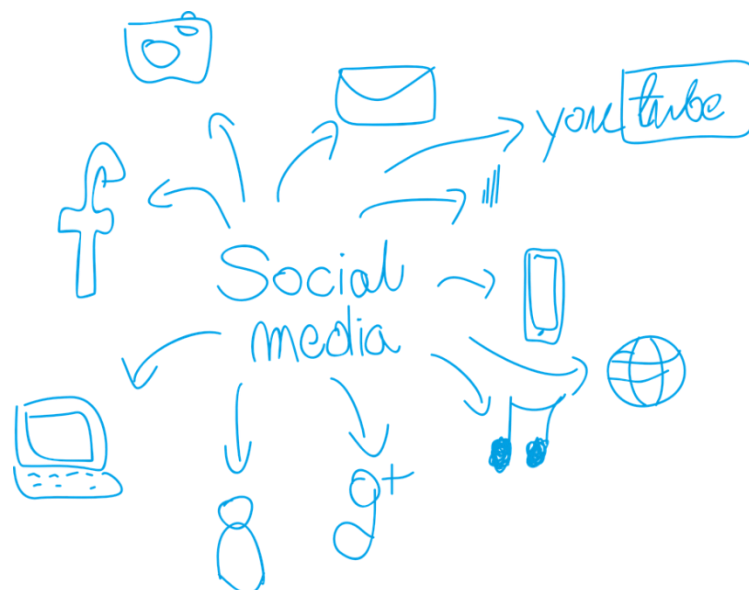
Mijn laatste onderzoek is tweeledig: ik wil onderzoeken via welke opdrachten, de leerkrachten de actualiteit kunnen promoten via sociale media. Maar ook wil ik onderzoeken of leerlingen openstaan voor het gebruik van sociale media om bezig te zijn met de actualiteit.

2 Probleemstelling – Hoe promoot ik actualiteit via sociale media?

Uit een artikel van het Laatste Nieuws (Grommen, 2014) en uit het nieuwe onderzoek van Apestaartjaren (Vanhove, 2016) blijkt dat jongeren sociale media boven tv en radio verkiezen om de actualiteit te volgen.

Drie jaar geleden werd er ook onderzoek (Tmas, 2013) gedaan naar de algemene kennis van de toekomstige leerkrachten. Hieruit bleek dat drie op de tien studenten de Verenigde Staten niet kunnen aanduiden op een blinde kaart. Ook wisten veel studenten niet de antwoorden op vragen zoals: 'wie is minister van onderwijs?' of 'waar ligt de Stille Oceaan?' Dit artikel stelt ook dat het probleem van 'te weinig' algemene kennis en actuele kennis van de actualiteit niet alleen heerst in de lerarenopleiding, maar in het algemeen bij de meeste studenten. Het is dus belangrijk dat er tijdens de middelbare schooltijd al aandacht wordt besteed aan de actualiteit en dat deze lijn wordt doorgetrokken naar het hoger onderwijs. Vanuit deze bronnen is mijn probleemstelling dan ook ontstaan.

Mijn onderzoek gaat over hoe ik, als toekomstig leerkracht en de leerkrachten van nu, de actualiteit van vandaag kunnen gaan promoten naar jongeren toe. Specifiek jongeren tussen de 12 en 18 jaar. Aangezien jongeren dag in, dag uit in de weer zijn met sociale media, wil ik aan de hand van deze kanalen jongeren warm proberen te maken voor dit onderwerp.

Afbeelding 1: Social media

2.1 Actualiteit en sociale media

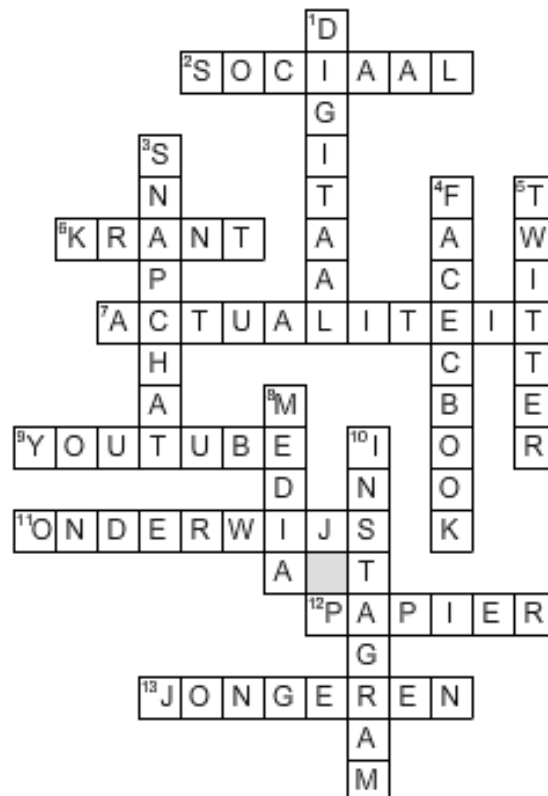
Vandaag de dag wordt de actualiteit door veel jongeren niet gevolgd. Uit het onderzoek van professor Paula Poindexter (Pourcq, 19) blijkt dat jongeren actualiteit als saai bestempelen. Hieraan kan je dan weer de desinteresse van vele tieners in actualiteit en politieke onderwerpen koppelen.

In het artikel “De jeugd is niet geïnteresseerd in het nieuws, en hier is waarom” van het Laatste Nieuws wordt vermeld dat jongeren vooral de actualiteit volgen via de smartphone en hier kan ik dan als toekomstige leerkracht informatica op inpikken.

Uit het onderzoek van Apenstaartjaren blijkt dat 54,9% van de jongeren dagelijks het nieuws volgen via sociale media. Iets meer dan de helft blijft op de hoogte van de actualiteit via gesprekken met anderen. Het blijkt wel dat jongeren uit de derde graad op dagelijkse basis meer sociale media en nieuwsbronnen volgen dan deze uit de eerste graad.

Sociale media worden vooral via de smartphone geraadpleegd. Bij de jeugd van tegenwoordig heeft bijna iedereen een account op sociale media. Volgens het vijfde onderzoeksrapport van Apenstaartjaren hebben 90 procent van de Vlaamse jongeren een Facebookaccount, hiervan loggen 86,2 procent iedere dag in op hun account.

Zoals eerder besproken is actualiteit niet populair, maar hier kan je via verschillende kanalen (sociale media) verandering in brengen. Door het ‘saai nieuws’ aan de sociale media te koppelen kan je van iets vervelend, iets hip maken.

Afbeelding 2: Kruiswoordraadsel actualiteit en sociale media

3 Literatuurstudie

3.1 Jongeren en kranten (offline)

Bij jongeren neemt de tijd die wordt besteed aan het lezen van de krant af. De voorkeur wordt gegeven aan radio en televisie, maar ook internet blijft niet achter. Via internet kunnen jongeren namelijk 'gratis' bijna alle informatie bekomen. Uiteraard is er niets gratis, daarmee de aanhalingstekens. Denk maar aan de persoonlijke informatie die je prijs geeft wanneer het registratieproces plaatsvindt. Maar ook om de onlinekrant volledig te lezen moet je in meerdere gevallen betalen. Tieners hebben in het algemeen minder tijd om de krant te lezen, ze vinden het ook niet nodig om er tijd voor vrij te maken omdat de interesse voor actualiteit momenteel op een laag pitje staat.

Uit het onderzoek uitgevoerd door Apenstaartjaren in 2014 (Demeulenaere, 2014) blijkt wel dat nog 25% van de jongeren nieuws haalt uit de papieren krant. Dat betekent ook dat de papieren kranten nog net iets beter scoren dan de mobiele nieuwsapps 24,4% en de nieuwswebsites 23,6%.

Dit was 2014, twee jaar later zien we andere resultaten naar voren komen uit het onderzoek. Nu is het zo dat sociale media het beste scoort als actualiteitsbron met een percentage van 70,5%. De papieren krant wordt enkel nog maar door één op de tien jongeren gelezen en moet nu ook de nieuwsapps en nieuwswebsites laten voorgaan.

3.2 Jongeren en actualiteit online

Zoals eerder medegedeeld lezen jongeren veel minder op papier. Het belangrijkste is wel dat ze gemiddeld tussen de vijf en zes uur per dag aan elektronische media besteden. De meeste tijd besteden ze aan sociale media en aan het opzoeken van informatie op het internet.

Het nieuws lezen gebeurt dus bijna niet meer op papier, maar via de digitale weg. Dit blijkt uit het volgende onderzoek (Driessen, 2013). Toch moet er opgemerkt worden dat onlineteksten er meestal wel hetzelfde uitzien, maar schijn bedriegt. Vele krantensites zetten onvolledige (gratis) artikels online, waarin maar kort de essentie van een bepaald onderwerp geschetst wordt. Echte diepgang is zo ver te zoeken. Enkel hun abonnees hebben hier recht op. Voorts duurt het ook langer om online een tekst te lezen. Dit komt doordat onze ogen nog niet altijd gewoon zijn aan deze 'soort van teksten'. De jongeren van tegenwoordig zijn nog allemaal opgegroeid met boeken, kranten, tijdschriften ... Het wordt dus aanpassen naar deze nieuwe manier van lezen, maar dit schrikt de jongeren niet af. Ze verkiezen immers om online te lezen.

Hoe kunnen we de jongeren nu aanleren om het nieuwe lezen vlot en productief te laten verlopen? In het onderzoek (Driessen, 2013) vermelden ze dat het nodig is om op de eerste plaats het juiste leesmedium te kiezen bij de verschillende tekstsoorten. Bijvoorbeeld een e-reader voor lineaire teksten¹ of een iPad of laptop voor informatie en studiedoelinden.

Via sociale media wordt er al actualiteit verspreid, dit gaat eerder om het 'kleine nieuws'². Het voordeel van sociale media is dat de actualiteit altijd up-to-date is. Wanneer jongeren inloggen via deze kanalen komen ze zonder nadenken in contact met actualiteit. Ze zijn dan eigenlijk de actualiteit aan het volgen zonder dat ze het zelf beseffen.

¹ Vanaf het begin van het werk tot aan het einde loopt een rechte lijn.

² Sensatienieuws of nieuws dat minder belangrijk is.

3.3 Welke sociale media gebruiken jongeren?

3.3.1 Facebook

Voor de mensen die geen idee hebben wat Facebook nu eigenlijk is, geef ik een kort stukje uitleg. Het is een sociale netwerksite waarmee je contact kan houden met vrienden en kennissen, foto's toevoegen, meer vrienden toevoegen, berichten achterlaten, chatten, discussiëren en pagina's oprichten en liken. Liken is iets leuk vinden door middel van een duimpje omhoog.

Facebook wordt gemiddeld 650 miljoen keer per maand bezocht, maar waarom is Facebook nu zo populair? De belangrijkste factor blijkt te zijn dat Facebook internationaal is, hierdoor kan je makkelijk met vrienden in het buitenland in contact komen. Dit geldt natuurlijk ook voor het promoten van je onderneming of bezigheden. In de top 20 meest bezochte websites door jongeren, domineert Facebook weer de lijst. Van de bevroegde jongeren logt 86,2 procent nog iedere dag in op Facebook. In 2016 zien we een kleine stijging tot 88%. Ook is dit het populairste medium om over school te communiceren. (Vanhove, 2016)

De meeste jongeren gebruiken Facebook meer om rond te kijken, dan om statussen te updaten. Van de ondervraagde jongeren gebruikt 89% dit kanaal om te chatten en 82% is lid van verschillende Facebookgroepen. In 2016 is een status liken en reageren het populairst bij de jongeren, maar liefst 57% van de actieve gebruikers liken elke dag een post, 27,3% reageert elke dag op de status van een ander. Zelf iets posten blijkt minder populair te zijn, het is zelfs zo dat één op de drie jongeren nooit zijn status updatet. Facebookgroepen winnen aan populariteit: in 2014 maakten maar de helft van de ondervraagden hiervan gebruik. In 2016 zien we dat dit is gestegen naar 77,6 %, het gaat hier dan over het gebruik van Facebookgroepen voor school. Dit zijn dan vooral huiswerk gerelateerde groepen.

Ook staat Facebook uiteraard op één in de top 20 meeste gebruikte apps op de smartphone. Het blijkt dat van de 1731 jongeren die meededen aan het onderzoek van Apestaartjaren, maar liefst 773 jongeren Facebook op de eerste plaats zetten. Uit het nieuwe onderzoek (Vanhove, 2016) blijkt dat facebook van 45% gestegen is naar 72,5%, wat toch wel een significante stijging is. Wat betreft de app Facebookmessenger, deze is sinds vorig jaar maar met één procent gestegen (87%). Hierdoor werd de kloof met Snapchat kleiner.

Uit het onderzoek (Vanhove, 2016) komt duidelijk naar voren dat de jongeren relatief weinig persoonlijke informatie openbaar delen. Foto's en acties worden door de meerderheid van de gevallen enkel gedeeld met vrienden, maar persoonlijke informatie zoals adres en gsm-nummer staan bij 68% van de jongeren niet op hun profiel. Bovendien maakt 77% van de jongeren gebruik van aangepaste vriendenlijsten³.

Aangezien Facebook door veel jongeren al vaak gebruikt wordt voor school, is het bij uitstek het ideale kanaal om actualiteit te gaan promoten. Het voordeel is dat ze de actualiteit onderling kunnen delen met elkaar. De meeste vrienden die ze op Facebook hebben zijn de vrienden van school. Het is niets nieuws voor tieners. Daarom dat het voor hun een leuke en gemakkelijke manier is om actualiteit te gaan lezen, over te discussiëren, maar ook om het te delen.

Een interessant weetje is wel dat één op de drie jongeren een relatie bekend maakt op Facebook binnen de week.

³ Hiermee kan je info voor bepaalde delen van je vriendenlijst zichtbaar en onzichtbaar maken.

3.3.2 YouTube

Via YouTube kan je online filmpjes bekijken. Wanneer je over een account beschikt kan je zelf ook filmpjes plaatsen. Buiten het bekijken van filmpjes, kan je meerdere afspeellijsten maken (vb. van favoriete muziek) maar ook abonneren op een andere account (vb. VTM) is mogelijk.

In de lijst van de top 20 meest gebruikte websites staat YouTube verrassend op de tweede plaats, in 2016 konden zij deze plaats behouden. YouTube wordt door jongeren bijna nooit geplaatst onder het onderdeel sociale media, maar toch is het heel populair. YouTube wordt door 79% van de gebruikers iedere dag gebruikt. Het blijkt wel zo dat jongens vaak een actievere account hebben dan meisjes, nl. 73%.

Bij het onderzoek (Vanhove, 2016) naar de meest gebruikte apps op de smartphone verliest YouTube terrein t.o.v. 2014 (Demeulenaere, 2014). Ze zakken hier van de derde naar de vierde plaats. Dit ligt aan de immense groei van Instagram, dat nu op de derde plaats staat. Op de tablet houdt YouTube stand op de twee plaats na Facebook.

Op de vraag: "ik heb een account op dit netwerk die ik de afgelopen maand gebruikt heb", blijft YouTube constant. Dit is zeker positief tussen alle dalingen en stijgingen van de andere sociale media. Zo zie je maar dat YouTube nog altijd even populair is als twee jaar geleden.

Uit het onderzoek (Vanhove, 2016) concluderen we dat 97,6 % van de ondervraagden afgelopen jaar één filmpje bekeken heeft op YouTube. De interactie op een bestaand filmpje komt slechts bij een minderheid van de jongeren voor. 29,6% liket of reageert op een filmpje en amper 13% van de jongeren heeft het afgelopen jaar een video toegevoegd. Dit lijkt misschien wel weinig, maar is eigenlijk best veel wanneer je rekening houdt met de 1-9-90 regel⁴.

Momenteel is het populair om video's te posten van games die je speelt met 45,1%. Gevolgd door het uploaden van grappige filmpjes (21,4%). Ook reviews⁵ scoren relatief goed. Op de vierde plaats staan schoolopdrachten, hier gaat het dus om het uploaden van een video voor educatieve doeleinden. YouTube is de absolute "King of Streaming". Maar liefst 94,7% van de jongeren geeft aan deze dienst te gebruiken om muziek online te streamen. Je kan ook vaststellen dat deze online muziekdienst een grootte voorsprong heeft op de streamingsdienst Spotify, die op de tweede plaats staat met 43%.

Het is verrassend dat 70,6% van de jongeren beroep doet op deze videogigant om films en series te streamen. Je kan dus vaststellen dat praktisch alles wat met video's, muziek of streaming te maken heeft jongeren koppelen aan YouTube. Of het nu gaat om een schoolopdracht of om ontspanning.

Natuurlijk hebben mensen er al aan gedacht om YouTube te gebruiken voor actualiteit, maar het gebruik hiervan in schoolse context is nog ondermaats. Hier stel ik me de vraag bij hoe dit in godsnaam mogelijk is? Jongeren houden van het bekijken van filmpjes, waarom stoppen we dan de actualiteit niet in een filmpje! Het lijkt simpel en dat is het ook, we moeten niet opnieuw het warm water gaan uitvinden. We moeten de media gebruiken die de jongeren als leuk bestempelen. Wie weet bestempelen ze YouTube binnenkort dan wel als educatief.

⁴ 1% creëert online content, 9% herbruikt content en 90% kijkt vooral.

⁵ Kritische bespreking, recensie.

3.3.3 Twitter

Uitleggen wat Twitter nu exact is, is moeilijk. Iedereen die een Twitteraccount heeft kan op elk moment van de dag in een bericht van maximaal 140 tekens laten zien waar hij/zij mee bezig is. Andere gebruikers kunnen deze mensen volgen. Wanneer je een persoon volgt, krijg je een overzicht te zien van wat ze doen in hun dagelijks leven en wat zij interessant vinden om te delen. Het wordt ook door veel mensen gebruikt als communicatiekanaal. Via berichten kan je privé met elkaar in contact blijven, maar natuurlijk kan dit ook openbaar via tweeten en retweeten.

Twitter heeft zijn populariteit te danken aan de vele beroemdheden die een account hebben op dit kanaal.

In de lijst van de meest bezochte websites staat deze topper op plaats vijf. Bij de meest gebruikte apps op de smartphone verliest Twitter terrein, deze zakt van de vijfde naar de zevende plaats. Zoals je hierboven al kon lezen, wordt Twitter ook gebruikt om met elkaar te chatten (via berichten). In 2014 (Demeulenaere, 2014) bleek dat 20% van de jongeren gebruik maken van deze functie. In 2016 blijkt dit nog maar acht procent te zijn. Deze daling moet je zoeken bij de opkomst van privéberichten via Instagram, de populariteit van Snapchat, maar natuurlijk ook de andere berichtendiensten zoals WhatsApp.

Uit een onderzoek (ANP, 2016) van Nederland blijkt ook dat Twitter aan populariteit verliest. Maar liefst 11% van de Nederlandse gebruikers zijn afgehaakt en dit blijken dan nog vooral jongeren te zijn. Twitter is het niet eens met de conclusies van dit onderzoek! Ze willen geen gegevens openbaar maken, maar ze laten wel weten dat het gebruik van Twitter stabiel is gebleven. Ze geven wel toe dat Twitter populairder is geworden bij ouderen in plaats van jongeren.

Twitter wordt vaak ook voor actualiteit gebruikt. Denk maar eens terug aan het voorval van de storm op Pukkelpop enkele jaren geleden. Twitter was één van de eerste kanalen die gebruikt werd om iedereen op de hoogte te houden.

Via dit kanaal is het gemakkelijk om actualiteit te delen, je kan ook gewoon een krant volgen, zodat je up-to-date kan blijven. Natuurlijk is er ook het beroemde onderdeel 'de hashtag' dat bekend is geworden door Twitter. Achter de hashtag plaats je onderwerpen die belangrijk zijn. Wanneer je post geplaatst is kan je op de hashtag klikken. Deze toont dan alle berichten die dezelfde hashtag bevatten, een snelle en leuke manier om nieuws te ontdekken en te delen. #innovatief.

Als laatste wil ik toch nog kort concluderen dat het verrassend is dat Twitter veel terrein verliest, maar toch zijn positie kan behouden binnen de top vijf van meeste bezochte websites. Twitter doet het dus niet zo slecht!

3.3.4 Instagram

Het is een sociaal netwerk dat eigendom is van Facebook. Je kan jezelf via je Facebookaccount aanmelden op Instagram. Op dit kanaal kan je foto's en filmpjes voorzien van een filter, bewerken en delen met je vrienden. Je bepaalt zelf wie je vrienden zijn, net zoals op Facebook. Je kan ook je privacy instellingen aanpassen, zoals bijvoorbeeld voor wie je account zichtbaar is en voor wie niet.

Sinds 2015 is Instagram ook met een nieuwe functie op de proppen gekomen, het is namelijk mogelijk om privéberichten te versturen via deze app. Ze hebben deze functie toegevoegd omdat het niet langer enkel draait rond filmpjes en foto's delen, maar dat jongeren het belangrijk vinden om in contact te blijven bij elkaar.

In de top 20 meest bezochte websites komt Instagram uit het niets op de zesde plaats terecht, in het jaar 2014 overschreed Instagram de grens van 300 miljoen gebruikers. Hierdoor heeft dit kanaal meer gebruikers dan Twitter. "Dagelijks worden zo'n 70 miljoen foto's en video's gedeeld op Instagram", vertelt Instagram-CEO Kevin Systrom op de officiële blog van het bedrijf. Twee jaar later kunnen we stellen dat Instagram nog eens twee plaatsen gestegen is en nu mag vertoeven op de vierde plaats.

Bij de populairste apps zien we Instagram in dezelfde lijn stijgen van de vijfde naar de derde plaats. Op de vraag: "ik heb een account op dit netwerk die ik de afgelopen maand gebruikt heb", kunnen we stellen dat deze app razend populair is, 60% van de jongeren gebruikt deze foto-applicatie om hun dagelijkse activiteiten te delen met elkaar. Dit is een verdubbeling in twee jaar tijd, aangezien dit in 2014 (Demeulenaere, 2014) nog maar 30% was. Het zit zelfs zo dat minstens 82% dagelijks inlogt op dit netwerk.

Binnen het onderdeel 'zelf content delen' komt het naar voren dat dit netwerk eigenlijk populairder is dan Facebook en Twitter, aangezien 10,4% van de gebruikers dagelijks een foto post op Instagram en dit bij Facebook maar 2,5% is. Het resulteert er zelfs in dat 42,9% van de jongeren minstens één maal per week content post op Instagram. Deze populariteit is vooral te wijden aan de meisjes die met een meerderheid van 58,2% aanwezig zijn op dit sociale netwerk. Het is ook wel zo dat hoe ouder de jongeren worden hoe minder ze Instagram gaan gebruiken. De jongeren uit de derde graad gebruiken Instagram dus het minste van iedereen.

Jongeren gebruiken Instagram eigenlijk als een soort van dagboek. Ze tonen foto's (waar ze zijn, met wie ze zijn en wat ze doen) en natuurlijk ook de bekende selfies. Via Instagram geven jongeren elkaar de kans om een kijkje te nemen in hun leven en dat van anderen. Op dit sociale media kan je alles vinden middels verschillende #hashtags zoals op Twitter.

Vele denken er niet aan om sociale media te gebruiken om actualiteit te volgen, maar via Instagram is het eigenlijk heel eenvoudig. Denk maar aan de accounts van de kranten of de hashtags die worden gebruikt. Ik denk nu aan de aanslagen in Parijs, toen hebben er ontzettend veel jongeren de #PrayForParis gebruikt om hun solidariteit te tonen

3.3.5 Snapchat

Snapchat is een applicatie waarmee jongeren met elkaar kunnen communiceren via hun smartphone. Dit doen ze door foto's en video's naar mekaar te versturen, die slechts maximum tien seconden zichtbaar zijn. Ze kunnen hun foto of video ook langer zichtbaar maken voor mekaar door deze op hun 'verhaal' te plaatsen, zo zijn de foto's 24 uren zichtbaar voor anderen.

Je kan niet zomaar met iedereen je content delen, deze personen moeten eerst aan je vriendenlijst toegevoegd worden. Vanaf het moment dat deze persoon je heeft toegevoegd kan je met elkaar in interactie gaan. Enkele voorbeelden van interactie zijn: chatten, content delen en live videogesprek. Dit laatste is enkel beschikbaar wanneer beide personen actief zijn binnen hetzelfde Snapgesprek.

Ik wil jullie er wel attent op maken dat snapchat pas gebruikt mag worden vanaf 13 jaar, daarom heeft deze app er ook voor gekozen om de optie SnapKidz toe te voegen aan de standaard app. Deze speciale kinderdienst maakt het mogelijk om foto's te maken, teksten toe te voegen en te tekenen. Deze kinderen zijn alleen niet in staat om deze foto's te versturen naar andere gebruikers en kunnen ook geen vrienden toevoegen.

Snapchat staat op een mooie tweede plaats in de top 20 van meest gebruikte apps bij jongeren, dit is hetzelfde als twee jaar geleden. (Demeulenaere, 2014) (Vanhove, 2016) Door de chatfunctie binnen deze app, merken we dat op twee jaar tijd er een stijging is van 17% omtrent het sturen van privéberichten via Snapchat. In 2016 zet snapchat haar opmars verder om het meest gebruikte sociale netwerk te worden. Op twee jaar tijd stijgt het aantal actieve gebruikers van 49% naar 70%. Het enige sociale medium dat ze momenteel nog moeten laten voorgaan is Facebook, maar als dit netwerk zo gaat blijven stijgen zien we binnen twee jaar misschien wel eens een nieuwe nummer één. Dagelijks logt 82% van de jongeren in op snapchat.

De jeugd van tegenwoordig gaat snappend door het leven, 85,6% stuurt minstens één snap per week naar een andere gebruiker. Maar liefst 59% doet dit dagelijks. Het versturen van video's is minder populair, maar toch stuurt 66,1% minstens één maal per week een video.

De zogenaamde snapstory's of verhalen op snapchat scoren minder goed, 50,3% deelt wekelijks één foto via deze functie. Dagelijks wordt dit maar door 21,7% gedaan. Het is misschien wel minder populair maar als je kijkt naar de andere sociale media, behoort snapchat tot één van de meest interactieve apps onder de jongeren.

Zoals je al kon lezen kan een snap maximum 10 seconden bekeken worden of via snapverhalen maximum 24 uren. Er bestaan natuurlijk wel middelen om dit te omzeilen denk maar aan externe apps die de snaps opslaan of via het maken van een screenshot op je smartphone of tablet. Dit laatste wordt maar liefst minstens één maal per week door 47,1% gedaan. Het is dus belangrijk dat de jongeren daar rekening mee houden.

Ook de media zoals de nieuwswebsites, tv-zenders en radiozenders spelen in op deze nieuwe trend. Je kan namelijk deze verschillende accounts toevoegen om zo op de hoogte te blijven van de actualiteit. De jongeren kunnen ook zelf actualiteit delen door korte filmpjes of foto's van artikelen toe te voegen aan hun verhaal. De mogelijkheden om snapchat aan actualiteit te koppelen zijn oneindig.

3.4 Welk medium gebruiken de jongeren?

3.4.1 Smartphone

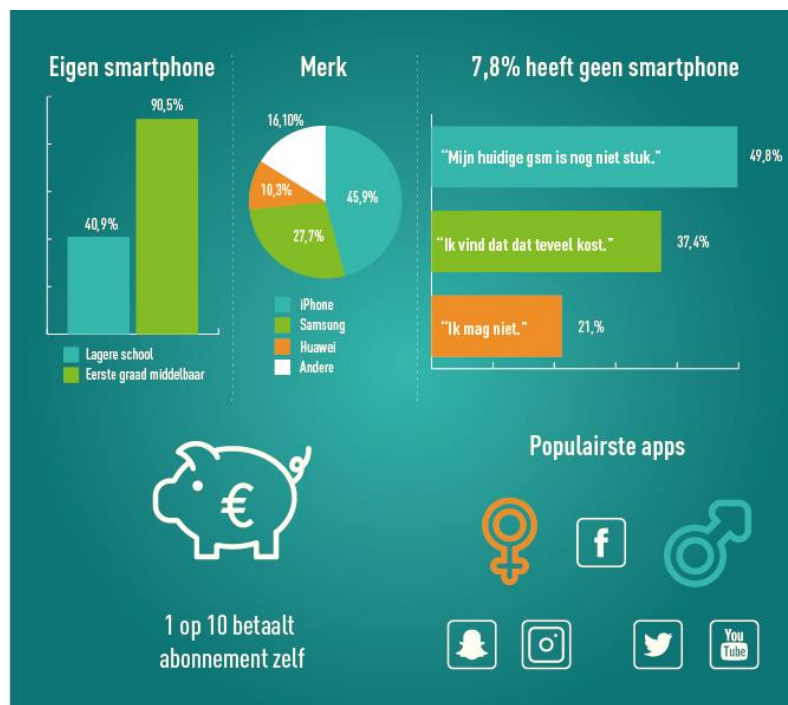
Uit het nieuwe onderzoek (Vanhove, 2016) van Apenstaartjaren blijkt dat 90,5% van de jongeren tussen de 12 en 18 jaar een eigen smartphone bezit. In 2014 was dit nog maar 86%. Eén op de tien jongeren betaalt zelf zijn of haar abonnement.

Uit het onderzoek van Digimeter (IMINDS, 2016) komt naar voren dat de smartphone met 45% tot de meest onmisbare technologie hoort. Maar ook wordt de smartphone door 81% van de jongeren gebruikt om op sociale media te surfen.

In één maand tijd gingen 71,46% van de jongeren online met hun Smartphone. Om online te gaan via een smartphone wordt meestal Wi-Fi gebruikt, maar het is wel zo dat 36,7% van de gebruikers een data-abonnement⁶ heeft. Wat de smartphone natuurlijk ook zo populair maakt zijn de apps. Blijkt wel dat het hier gaat om de gratis apps die de merken aanbieden, aangezien 65,5% aangeeft nog nooit betaald te hebben voor een app. Bij meer dan de helft van de jongeren staan er wel minstens 20 apps geïnstalleerd op de smartphone.

Het populairste merk bij uitstek is natuurlijk de iPhone met 45,9%, maar Samsung is wel aan een opmars bezig met 27,7%.

De belangrijkste reden waarom jongeren nog geen smartphone hebben is dat hun oude toestel (geen smartphone) nog niet stuk is en dus nog niet aan vervanging toe is. Een andere reden is dat de kostprijs voor een smartphone redelijk hoog ligt. Kijk maar eens naar de iPhone 6S met een kostprijs van €749,00. 21,9% van de jongeren krijgt geen toestemming van zijn of haar ouders om een smartphone aan te schaffen.

Afbeelding 3: smartphone gebruik

⁶ Mobiel internet betreft het gebruik van internet met behulp van een mobiel apparaat, zoals een smartphone. Dit gaat via een draadloos netwerk dat min of meer overal beschikbaar is.

3.4.2 Laptop VS vaste computer en tablet

Anno 2014 (Demeulenaere, 2014) blijkt dat jongeren de laptop het meeste gebruiken om online te surfen, namelijk 84,85%. Dit blijkt meer te zijn dan online surfen met een vaste computer (57,25%) of de tablet (56,56%). Tijdens het surfen op deze toestellen wordt vooral gebruik gemaakt van Wi-Fi thuis of elders. Hotspots en homespots worden ook wel benut, maar beduidend minder vaak.

Het is ook zo dat uit het onderzoek naar voren komt dat 27% van de jongeren vindt dat de laptop onmisbaar is als technologisch snufje, de tablet scoort heel laag met amper 2%.

4 Actualiteit

4.1 Sociale media als nieuwe actualiteitsbron

Uit het nieuwe onderzoek van Apestaartjaren (Vanhove, 2016), blijkt dat wanneer de jongeren het nieuws willen volgen, ze zich in de eerste plaats wenden tot hun sociale media. In 2014 stond de sociale media om de actualiteit te volgen nog op de tweede plaats met 54,9%. Ze moesten toen nog de televisie laten voorgaan met 60,8%. Momenteel staan sociale media op de eerste plaats met 70,5%, een serieuze stijging ten opzichte van het vorige onderzoek. Het is zelfs zo dat ze via deze media, dagelijks op de hoogte blijven van de actualiteit.

Op de tweede plaats komt nu de televisie met 54,9%, dit is hetzelfde percentage dat sociale media hadden in 2014. Op de derde plaats vinden we het interpersoonlijk contact⁷ met 45,2%, op de volgende plaats vinden we de radio met 39,2%. De top vijf kunnen we afsluiten met de nieuwswebsites met een laag percentage van 27,5%.

In de nieuwe top tien van 2016, kan je zien dat de klassieke media⁸ klappen krijgen ten opzichte van 2014. We hebben al aangetoond dat de televisie nog redelijk stand houdt op de tweede plaats, de radio maakt een forse daling van 19% en zakt zo naar de vierde plaats. Je merkt ook dat papieren kranten helemaal niet meer in de mode zijn, zij maken immers een daling mee van 14% ten opzichte van 2014. Hieruit kan je dus concluderen dat in 2014, één op vier jongeren dagelijks het nieuws volgde via papieren kranten. Twee jaar later is dit net iets meer dan één op tien jongeren. De reden hiervan ligt onder andere in de populariteit van sociale media en het inspelen van de kranten op deze kanalen.

Jongeren uit de eerste graad blijken minder vaak op de hoogte via papieren kranten (7,2%), nieuwswebsites(13,4%) en apps van nieuwsdiensten (14%). De radio scoort bij deze groep opvallend lager dan bij de derde graad, tussen beide groepen zit een verschil van 7,9%. Dus hebben de jongeren uit de eerste graad de minste interesse om de actualiteit te volgen via de klassieke kanalen.

De leerlingen uit de derde graad raadplegen op dagelijkse basis kranten, nieuwswebsites en sociale media. Ook het interpersoonlijk contact vinden zij zeer belangrijk om op de hoogte te blijven van de actualiteit, dit kan je dan weer koppelen aan hun leeftijd. Zij behoren immers tot de groep jongeren die dagelijks het meeste communiceren.

⁷ Tussen twee of meer personen.

⁸ Radio, televisie en papieren kranten.

4.2 Belgische kranten

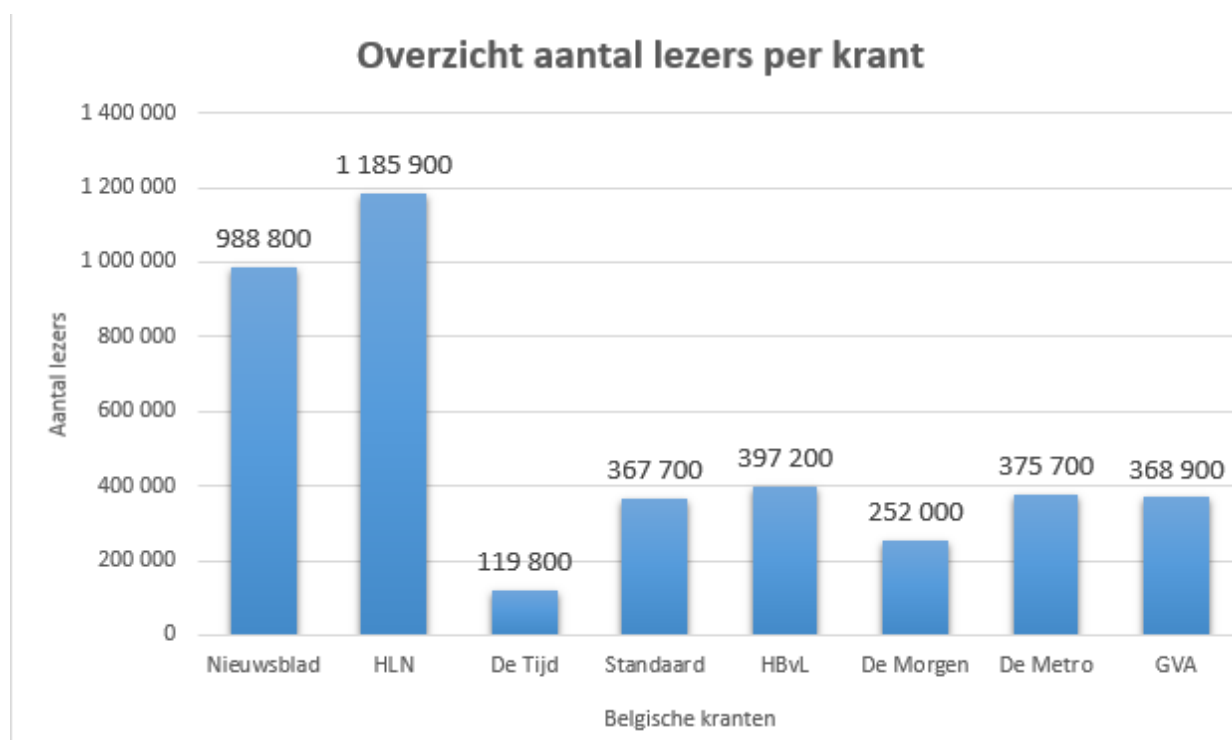
Uit een onderzoek (Wolf, 2014) van het CIM blijkt dat de Vlaamse kranten door 3 058 700 mensen gelezen wordt. Dit blijft veel, maar is wel een daling van 13 000 lezers op één jaar.

Het onderzoek omvat het aantal lezers dat tussen de periode van 1 juni 2013 en 31 mei 2014 een titel gelezen, een krant doorkeken of doorbladerd heeft. Ook de gegevens van de digitale versies en van hun websites werden geïntegreerd.

Het laatste nieuws heeft 1 185 900 lezers, dit is een stijging van 2 400 lezers ten opzichte van vorig jaar en blijft daarmee ook de populairste krant van België. Op de tweede plaats komt het Nieuwsblad met 988 800 lezers, deze kreeg wel te kampen met een daling van 6 100 lezers. De laatste krant die in de top drie staat van populairste kranten staat, is Het Belang van Limburg met 397 200 lezers. Dit ondanks een daling van 8000 lezers.

Heel verrassend op de vierde plaats staat de gratis krant de Metro met 375 700 lezers, deze kende dan ook een stijging van maar liefst 7 500 lezers. De Gazet van Antwerpen telt 368 900 lezers, maar telde wel de grootste daling tot nu toe van 12 100 lezers. De Standaard komt in deze lijst wel op de zesde plaats met 367 700 lezers met een stijging van 2,3% of 8 100 lezers ten opzichte van 2013. De laatste die onze lijst aanvullen zijn De Morgen met 252 000 lezers en De Tijd met 119 800 lezers. De Morgen kende een stijging van 1 200 lezers en De Tijd steeg ook met de grootste stijging tot nu toe, 14 200 lezers.

Voor een beter overzicht van de stijgingen en dalingen van Belgische kranten, kan u bijlage 8 raadplegen.

Grafiek 1: overzicht aantal lezers per krant.

4.2.1 Waarom is Het Laatste Nieuws de populairste krant?

Het laatste Nieuws wordt vaak wel eens een sensatiekrant genoemd door de verscheidenheid aan onderwerpen die hier besproken worden. Denk maar aan het grote nieuws, het regionale nieuws, maar ook het nieuws wat eigenlijk door de meeste kranten niet als nieuwswaardig wordt aanzien.

Heel verrassend! In de top 20 staat deze website op de zevende plaats. Dat betekent dat deze website door jongeren regelmatig geraadpleegd wordt. De populariteit van deze website/app is te danken aan de structuur van de online nieuwsartikelen. Het is zo opgebouwd dat je snel informatie kan achterhalen. De artikelen zijn online beter te lezen, door de hoge resolutie van de teksten en de uitstekende lay-out.

Doordat de actualiteit al online geplaatst wordt op dit kanaal, is het best simpel om deze via sociale media zoals Facebook, Twitter en andere te gaan verspreiden. Door gebruik te maken van de actualiteit die al online staat, kunnen jongeren dit delen, maar ook eenvoudig raadplegen bij de bron. De diversiteit aan onderwerpen die dit kanaal distribueren zorgt voor een hoge motivatie bij de jongeren. Zeker een pluspunt als het gaat over 'saai actualiteit'.

4.3 Tijdsbesteding

Uit de cijfers van het Nederlandse onderzoek Media: Tijd (Wennekers, 2015) blijkt dat kijken en luisteren de meeste tijd vergen: dagelijks wordt er ongeveer één uur en vijfendertig minuten besteed aan luisteren en wordt er ruim twee uur gekeken naar verschillende media. De gemiddelde Nederlander communiceert twee uur per dag. Hiervan zijn de jongeren, van alle leeftijdsgroepen, de groep die het langst per dag communiceert.

Deze tieners zijn ook diegenen die het meeste naar gedownloade media of naar YouTube filmpjes kijken. Hiervoor verkiezen ze computers, laptop en andere mobiele devices. Van hun totale kijktijd besteden ze 19 minuten aan gestreamde video's en 14 minuten aan het bekijken van overige video's via mobiele apparaten en computer.

4.3.1 Vaste toestellen

Op een gemiddelde dag gebruikt 74% van de jongeren een vast toestel, deze worden vaker gebruikt naarmate men ouder is. De dragers worden nog altijd gebruikt voor hun doeleinde, op een tv-toestel wordt tv gekeken en radio luisteren gebeurt meestal nog via een radiotoestel.

4.3.2 Mobile devices

Op een gemiddelde dag gebruikt 85% van de jongeren een mobiele drager, meestal worden de dragers gebruikt voor wat ze dienen, maar desalniettemin nemen nieuwe mobiele devices deze functies langzaam maar zeker over. Een voorbeeld hiervan is dat er veel jongeren bijna evenveel naar hun eigen muziek luisteren dan naar live radio. Wat betreft het communiceren zoals chatten en sms'en, hiervoor gebruikt 56% van de Nederlandse tieners hun smartphone, gevolgd door de laptop met 12%. De vaste pc wordt maar door 4% van de jongeren gebruikt voor de communicatie. De vaste telefoon en de tablet eindigen samen op de laatste plaats met amper 2%. Zoals je kan zien hangt de drager in rechte lijn samen met de activiteit.

Uit het onderzoek van Digimeter (IMINDS, 2016) komt er naar voren dat 52% van de jongeren (wel tussen de 18 en 26) meer dan drie uur per dag gebruik maken van de smartphone, 37% doet dit tussen de één en drie uren per dag. De overige doen het minder dan één uur per dag. Zelfs 46% van de jongeren laat uitschijnen dagelijks het nieuws te volgen via de smartphone, hierbij hebben de jongeren nog de voorkeur om dit via sociale media te doen (89%).

4.3.3 Digitale stress

Uit een artikel van Het Belang van Limburg (HEYVAERTS, 2016), blijkt dat één op de drie jongeren lijdt aan digitale stress. De jongeren van tegenwoordig vinden het moeilijk om hun smartphone aan de kant te leggen. Ze kunnen niet meer zonder hun smartphone leven. Het onderzoek werd door Apestaartjaren met meer dan 3300 jongeren uit de middelbare school afgenomen.

Uit hetzelfde onderzoek (Vanhove, 2016) blijkt ook dat slechts 12,7% van de gebruikers van een smartphone, deze vaak of bijna voortdurend gebruiken tijdens een gesprek op café of restaurant. En bij 22,3% gebeurt dit bijna nooit. Ongeveer 8,3% geeft aan vaak of bijna voortdurend een mobiel toestel te gebruiken tijdens een gesprek. Drie op de vier jongeren met een eigen smartphone checken zelden of bijna nooit sociale media tijdens een gesprek. Dit is dus veel minder dan er door velen wordt beweerd.

Phubben⁹ appreciëren jongeren dus duidelijk niet, maar liefst 73,8% vinden het ergerlijk als hun vriend of vriendin tijdens een gesprek actief bezig zijn met hun smartphone. Je moet er ook wel rekening mee houden dat de betekenis van het woord 'vaak' heel anders geïnterpreteerd kan worden door jongeren onderling en door volwassenen. We mogen ook zeker niet vergeten dat zowel jongeren als volwassenen ook regelmatig onbewust met hun smartphone bezig zijn.

Toch blijkt uit het artikel dat niet alleen het leven zonder smartphone volgens jongeren moeilijk is, maar ook het stoppen met sociale media blijkt een onmogelijk opgave te zijn. De jongeren geven zelf aan dat dit negatieve invloed heeft op hun huiswerk (22%).

Hier kan je als leerkracht dan wel weer op inspelen, jongeren kunnen niet zonder sociale media, maar daarom moet het educatieve er niet onder lijden. Een oplossing zou kunnen zijn om die sociale media te koppelen aan de schoolse activiteiten.

Hoe we dit als leerkracht kunnen aanpakken vindt u onder '6.1 Didactische fiches sociale media'.

Afbeelding 4: Gevaar "smartphone"

⁹ Technische term voor constant op je gsm bezig zijn waar anderen bij zijn.

4.4 Aanpak op school

4.4.1 Mobile devices in de les

Uit een fragment van Innowijs (INNOWIJS, 2015) blijkt dat iedere school een andere aanpak heeft wat betreft mobile devices op school en in de les. De ene school verbant smartphones uit het onderwijs, terwijl een andere school er gretig gebruik van maakt.

Aangezien er in België nog geen onderzoek is gedaan naar het gebruik van mobile devices in het onderwijs, baseer ik mijn bevindingen op een onderzoek (Dijke, Smartphones in de klas, 2015) uit Nederland dat afgenomen is bij 137 scholen.

Hieruit blijkt dat 85% van deze Nederlandse scholen gebruik maakt van smartphones in de les. De smartphone wordt in de klas voor 50% gebruikt voor de educatieve apps. 30% van die scholen laten docenten en leerlingen via de smartphone met elkaar communiceren en 20% van de scholen gebruiken dit medium om leerlingen te laten samenwerken.

Zoals je ziet wordt de smartphone het meest gebruikt in de klas om gebruik te kunnen maken van de verschillende educatieve apps. Jammer genoeg behoren de apps van sociale media in veel scholen niet tot de educatieve apps, maar waarom eigenlijk niet? Er is geen betere manier dan de apps die dagelijks gebruikt worden door jongeren te gebruiken voor educatieve doeleinden. De manier waarop je als leerkracht dit het beste aanpakt vindt u onder '5.1 Didactische fiches opdrachten sociale media'. Het voordeel van al deze apps is natuurlijk ook dat het enthousiasme van je leerlingen gaat toenemen en dat ze door het gebruik ervan de leerstof beter gaan begrijpen.

Wanneer je spreekt over smartphones en tablets in de klas, zijn er heel wat leerkrachten die hier angstig tegenover staan. Verschillende onderzoeken (VISSCHER, 2015) laten zien dat zowel leerlingen, als leerkrachten er baat bij hebben zolang deze mobile devices maar slim worden ingezet. Als leerkracht moet je er rekening mee houden dat mobiele apparaten afleiding met zich mee kunnen brengen. Je kan dus best op voorhand goede afspraken maken met je leerlingen.

Ik citeer uit het onderzoek van Dijke (Dijke, Smartphones in de klas, 2015) "Het hangt er heel erg van af hoe je als docent omgaat met de telefoon: hoe meer je het gebruik ervan 'normaliseert', hoe minder problemen telefoons geven."

In een interview met het tijdschrift Wired blijkt dat jongeren zelf slim omgaan met nieuwe technologieën. Ze ontwikkelen strategieën en technieken om met deze mobile devices om te gaan. Hieruit kan je dus afleiden dat het leerlingen niet veel moeite zal kosten om smartphones tijdens de les enkel te gebruiken om er van te leren.

4.4.2 Sociale media thuis en in de klas

In vergelijking met vroeger bespreken jongeren schoolzaken veel vaker via sociale media dan via smartschool of sms, dit blijkt uit het onderzoek (Wilde, Beter huiswerk dankzij Facebook, 2015) van Pedro De Bruyckere. Hij is een pedagoog en onderzoeker aan de Arteveldehogeschool in Gent. Wanneer een leerling een probleem heeft met de leerstof, krijgen ze razendsnel feedback van medeleerlingen op Facebook. Sociale media worden door leerlingen gebruikt om elkaar te helpen tijdens het leerproces. Hun verbieden om deze sociale media te gebruiken is dus absoluut geen goed idee! 75% van de bevroagde jongeren vindt dat de leerkrachten meer digitale media moeten gebruiken in de klas, hiervan zouden 54% van de jongeren ook liever werken met een tablet dan met handboeken.

In het onderzoek van Apenstaartjaren 6 zie je dat 35% van de leerkrachten gebruik maken van sociale media tijdens de les. Hierbij geeft 41% van de jongeren aan les te hebben gekregen over de privacy instellingen van Facebook. Minstens één op de vijf jongeren geef aan al eens een YouTube-filmpje te hebben moeten maken in opdracht van de leerkracht. Dit is een gigantische sprong voorwaarts sinds 2012.

Als leerkracht kan je natuurlijk ook overlegmomenten via sociale media organiseren, zodat ze niet continu afgeleid worden door deze media. Zoals al eerder vermeld liggen goede afspraken aan de basis van het succesvol gebruik maken van sociale media zowel in de klas, als thuis. Vergeet zeker niet de ouders te betrekken bij dit 'nieuwe leerproces'.

Door de opkomst van sociale media bij jongeren, beseffen de leerkrachten dat ze hier op moeten inspelen bij het aanbrengen van leerstof, huistaken en andere schoolse activiteiten. Maar uit een ander artikel van Klasse (Wilde, 2015) blijkt dat veel leerkrachten toch nog met een aantal vragen zitten omtrent sociale media in de klas.

De onzekerheden bij leerkrachten omtrent de veiligheid van sociale media zijn volledig terecht. Want uit onderzoek van Mediawijsheid blijkt dat meer dan de helft van de jongeren geen kennis heeft over de privacy policy van Facebook. Wanneer leerlingen de achtergrond van sociale media leren kennen, kunnen wij als leerkrachten verschillende onderwerpen behandelen die normaal gezien niet aan bod komen. Via deze manieren kan je je leerlingen wijzen op de privacy-instellingen en het kritisch gebruik van sociale media.

Leerkrachten stellen zich ook de vraag of ze al dan niet bevriend kunnen zijn met leerlingen op Facebook. In het artikel kan je lezen dat dit meestal wordt afgeraden omdat ze dan inblik krijgen op het privéleven van een leraar. Persoonlijk vind ik dat dit wel mogelijk is, je moet als leerkracht dan gewoon opletten met wat je wel en niet post op sociale media. Maar dit moet je sowieso altijd! Wil je toch dingen delen die je liever niet deelt met je leerlingen, kan je natuurlijk ook de privacy-instellingen van een bericht, afbeelding... aanpassen.

Een andere vraag die leerkrachten zich stellen is hoe ze die sociale media kunnen inzetten tijdens de les. Uit het artikel blijkt dat je sociale media het beste gebruikt om actief leren te stimuleren. De leerlingen kunnen zelf aan de slag met sociale media, denk maar aan het verzamelen, selecteren, verwerken en delen van informatie. Hierdoor leren de leerlingen zelfstandig te werken en zijn ze meer betrokken bij de leerstof.

4.5 Ouders en sociale media

Niemand heeft er waarschijnlijk aan gedacht maar sociale media is ook een goede manier om de betrokkenheid van ouders met de school te vergroten. Uit een artikel (Wilde, 2015) van klasse komt dit onderdeel aan bod.

Je kan sociale media immers gebruiken om een hechte gemeenschap te creëren. Dit kan je doen door een Facebookpagina op te stellen waarlangs je ouders informeert over de opdrachten of eventuele activiteiten op school. Het is ook een goede manier voor ouders om vragen te stellen. Deze vragen kunnen al dan niet over sociale media handelen.

Een groot pluspunt is dat de ouders leren werken met de sociale media en op deze manier kunnen zij hun ervaringen ook delen met hun kinderen. Het is ook belangrijk dat ouders een basiskennis van de privacy-instelling van de verschillende sociale media hebben zodat ze hun kinderen hierin kunnen begeleiden.

5 Aanpak

5.1 Voorbereiding enquête

Ik ben op vrijdag 13 mei 2016 de enquêtes gaan afnemen in KTA Sint-Truiden. Ik heb de enquête hier bij 20 leerlingen afgenomen in de klassen 6 handel en 4 handel, beide klassen behoren binnen de doelgroep van 12 tot 18 jaar. Natuurlijk heb ik ook deze bevraging gedaan bij tien leerkrachten tijdens het tweede lesuur. Hier bleek nadien dat het over een jonge doelgroep ging, met vooral leerkrachten tussen de 25 en 35.

Ondanks dat er uit het literatuuronderzoek toch al een aantal zaken duidelijk zijn geworden, vond ik het toch belangrijk om de mening van leerlingen en leerkrachten te vragen omtrent dit vernieuwende onderwerp. Ik heb ervoor gekozen om gebruik te maken van de onderzoeksmethode enquêtes, omdat je via een vragenlijst makkelijk de mening van je doelgroep kan onderzoeken aan de hand van verschillende soorten vragen. Ik heb er ook voor gekozen om twee verschillende enquêtes op te stellen: één voor de leerkrachten en één voor de leerlingen.

Omdat er op het internet niet veel te vinden is over de mening van de leerkrachten omtrent sociale media, heb ik een enquête opgesteld. Met vragen over sociale media tijdens de lessen, of om sociale media te gebruiken om de interesse voor actualiteit te kunnen vergroten. Ook over welke didactische mogelijkheden deze leerkrachten zien omtrent actualiteit via sociale media, maar natuurlijk ook hoe deze leerkrachten staan tegenover het gebruik van mobile devices tijdens de les. De resultaten kan u raadplegen in '5.3 Resultaten enquête leerkrachten'.

Op basis van het onderzoek van Apenstaartjaren (Vanhove, 2016) heb ik mijn enquête voor de leerlingen opgesteld. De belangrijkste vragen die in deze vragenlijst aanbod kwamen waren 'via welke sociale media zij de actualiteit willen volgen', 'hoe vaak zij deze zouden volgen' en als laatste natuurlijk 'hoe ze aan de slag zouden willen gaan met die actualiteit via sociale media'. De resultaten kan u raadplegen in '5.2 Resultaten enquête leerlingen'.

Een voorbeeld van deze enquêtes vindt u in de bijlage 4 en 5.

5.2 Resultaten enquête leerlingen

5.2.1 Populairste sociale media

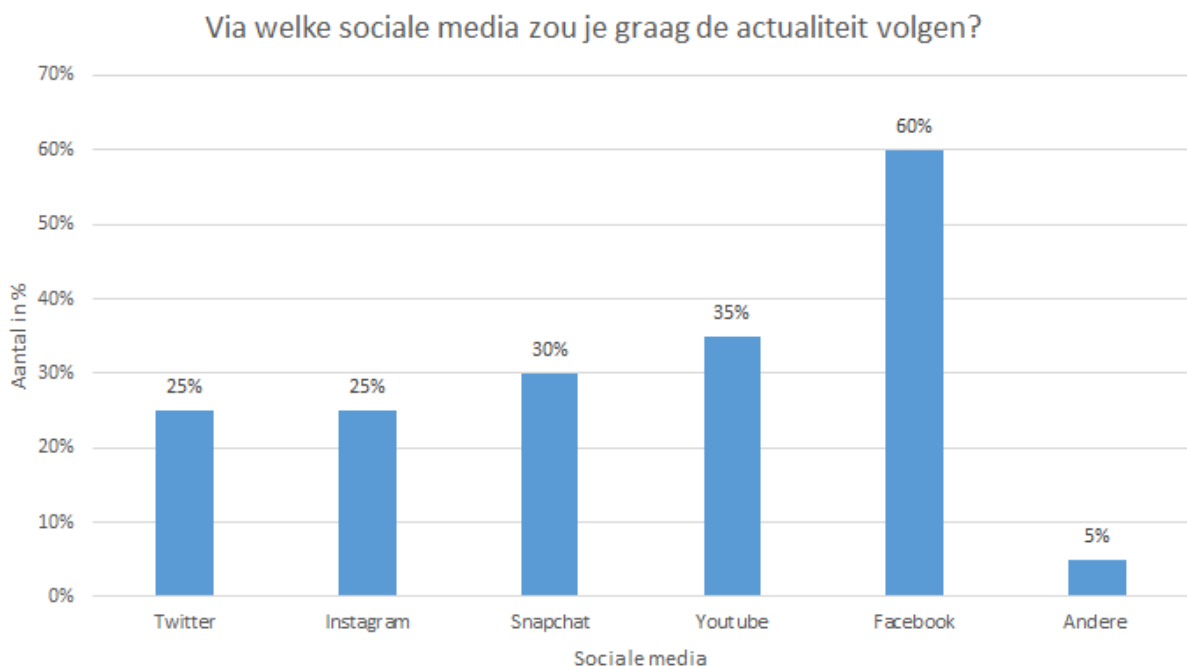
Eén van de eerste vragen die de leerlingen terug vonden in de enquête was 'Via welke sociale media zou je graag de actualiteit volgen?' Hierboven kon je al zien dat Facebook, Instagram, Snapchat, Twitter en Instagram behoren tot de top vijf van populairste sociale media binnen België.

Op basis van deze resultaten heb ik dan ook bovenstaande vraag opgesteld, omdat het toch belangrijk is om na te gaan of deze sociale media ook nog populair zijn wanneer je actualiteit eraan gaat koppelen.

Uit de enquête blijkt ongeveer hetzelfde als uit de resultaten van het onderzoek van Apenstaartjaren. Facebook staat op plaats één met 60%. Op plaats twee komt YouTube met 35% en Snapchat op plaats drie met 30%. Ze worden gevolgd door Instagram en Twitter beide met 25%.

Het valt natuurlijk op dat Facebook uitermate hoog scoort, maar als we kijken naar de andere sociale media kunnen we opmerken dat er telkens amper 5% verschil is tussen de netwerken.

Dit resultaat is zeker positief omdat leerlingen niet ervoor kiezen om te willen werken met één sociaal medium, maar met verscheidene. Natuurlijk kan je wel zien dat de jongeren over het algemeen Facebook verkiezen, maar dat de andere netwerken niet achter blijven kon u al lezen in mijn bachelorproef.

Grafiek 2: via welke sociale media zou je graag de actualiteit volgen?

5.2.2 Interesse voor actualiteit

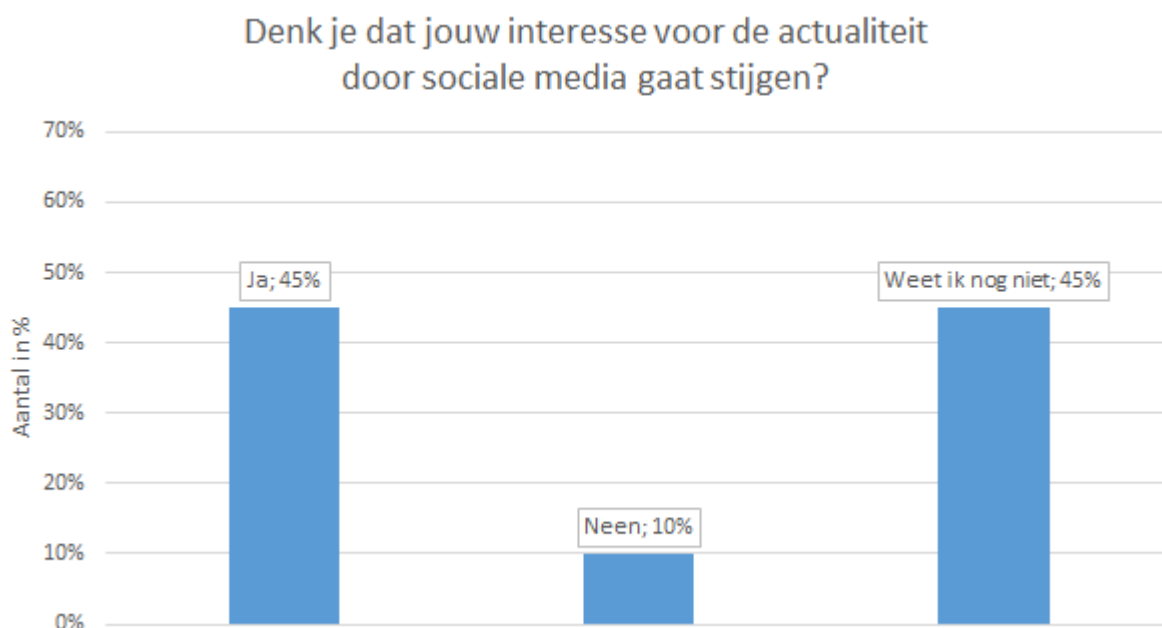
Ik heb mezelf natuurlijk al vaak de vraag gesteld of de sociale media de interesse voor actualiteit zouden kunnen doen stijgen. Want zoals eerder vermeld ligt de interesse voor actualiteit wel heel laag, maar hoe kunnen sociale media daar nu verandering in brengen?

Ik ben dan ook de klas ingetrokken met de vraag 'Denk je dat jouw interesse voor de actualiteit door sociale media kan stijgen?' aangezien de leerlingen het beste zelf kunnen bepalen of dit al dan niet de interesse zal vergroten. Natuurlijk is deze enquête maar met een kleine doelgroep afgenomen, maar zo kan je wel al een idee krijgen van de grotere resultaten.

Ik ben behoorlijk verrast door de resultaten. Het zit zelfs zo dat 45% van de jongeren er nu al zeker van is dat hun interesse gaat stijgen. Dit is eigenlijk wel een positieve uitkomst aangezien ze nog niet kennis gemaakt hebben met de verschillende actualiteitsopdrachten die ze zouden kunnen uitvoeren via de sociale media. Ik ben uiterst blij dat de jongeren nu al durven aangeven dat hun interesse zal stijgen door de sociale media. Ik ben er zeker van dat het dagelijks bezig zijn met deze netwerken en de al maar stijgende populariteit er voor iets tussen zitten.

Zoals ik wel al had verwacht zegt ook 45% van de leerlingen dat ze nog niet weten of hun interesse zal stijgen, wat eigenlijk niet meer dan normaal is. Ze hebben de verschillende opdrachten nog niet kunnen uittesten en weten dus nog niet zeker of hun interesse wel zou stijgen.

Binnen iedere klasgroep gaan er natuurlijk ook leerlingen zijn die tegen sociale media zijn. In dit geval zegt 10% dat hun interesse niet opgewekt kan worden voor de actualiteit door sociale media. Natuurlijk ligt dit percentage veel lager, maar je mag er niet vanuit gaan dat alle jongeren voor sociale media zijn. Het is dan ook belangrijk om hun warm te maken voor dit onderwerp. Ik heb ervoor gekozen om dit te doen d.m.v. verschillende opdrachten rond actualiteit op de sociale media.

Grafiek 3: Denk je dat jouw interesse voor de actualiteit door sociale media gaat stijgen?

5.2.3 Tijdsbesteding aan actualiteit via sociale media

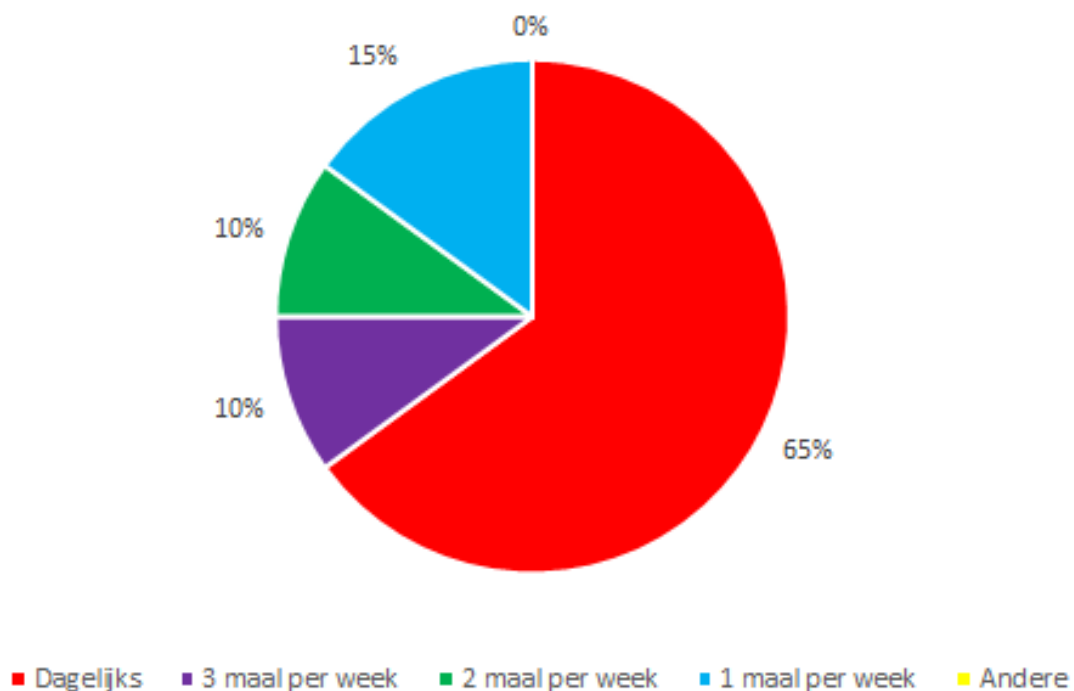
Het werd al vaak verteld dat jongeren dagelijks in de weer zijn met de verschillende sociale media. Jammer genoeg is dat bij de actualiteit niet het geval. Jongeren bestempelen actualiteit als saai en zijn er amper mee bezig.

Ik vond het dan ook belangrijk om eens te polsen naar de tijdsbesteding van de jongeren als we de actualiteit aan de sociale media gaan koppelen. De vraag die de leerlingen moesten beantwoorden was: 'hoe vaak zou jij de actualiteit volgen via sociale media?'.

Het grootste deel van de jongeren, met 65% zouden dagelijks de actualiteit volgen via sociale media. Dit is toch een zeer positieve uitkomst, aangezien de actualiteit toch wel dagelijks gevolgd moet worden. De rest van de leerlingen zitten verspreid over 3 maal per week, 2 maal per week en 1 maal per week.

Verbazingwekkend is ook dat er niemand van deze jongeren bij de optie 'andere' iets heeft ingevuld. Je kan dus stellen dat er minstens één maal per week de actualiteit wordt gevolgd door de jongeren. Niemand van deze jongeren heeft er dus voor gekozen om de actualiteit nooit te volgen of amper. Dit is een positieve uitkomst voor het onderzoek aangezien deze leerlingen hun dan ook niet verplicht gaan voelen om de actualiteit te volgen, maar ze dit automatisch gaan doen door middel van de verschillende netwerken.

Hoe vaak zou jij de actualiteit volgen via sociale media?

Grafiek 4: hoe vaak zou jij de actualiteit volgen via sociale media?

5.2.4 Aan de slag met actualiteit via sociale media

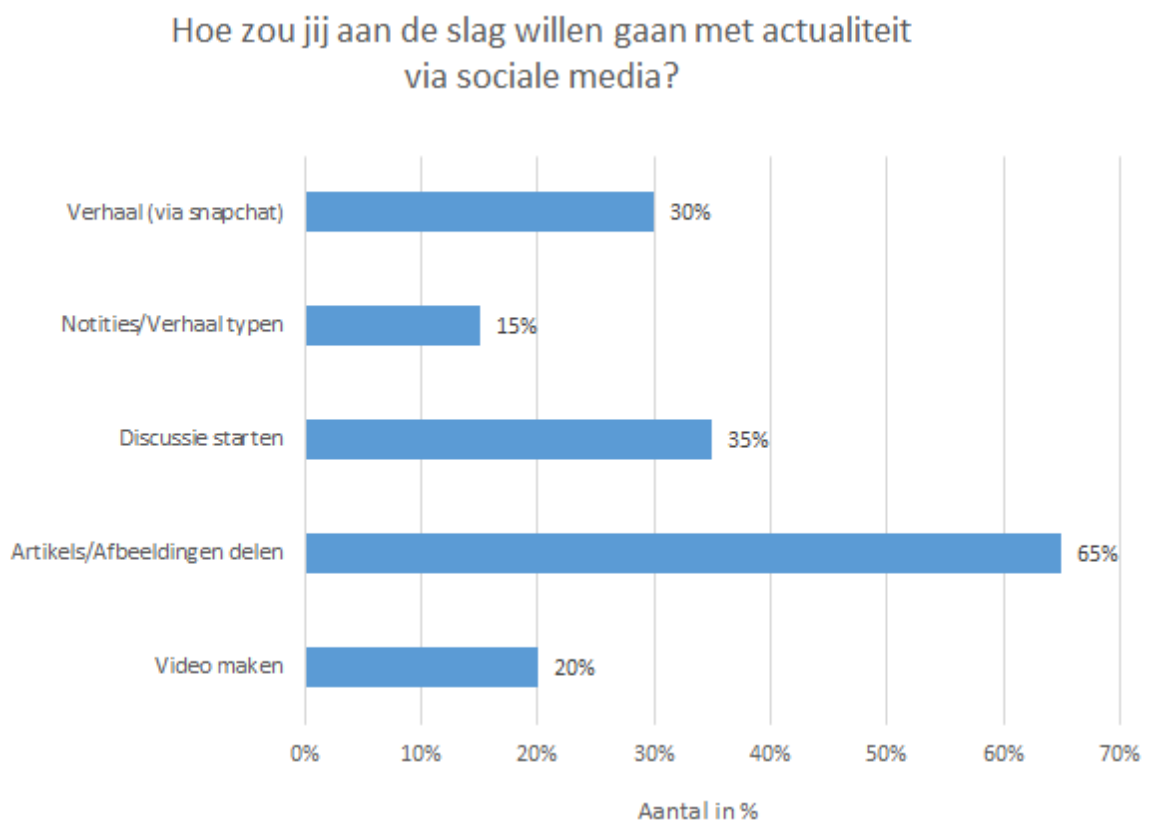
Als laatste, maar zeker niet het minst belangrijke heb ik onderzoek gedaan naar hoe deze jongeren aan de slag zouden willen gaan met de actualiteit via de sociale media.

Tijdens de enquête konden ze uit vijf verschillende opties kiezen, ze konden meerdere opties aanduiden. In deze top vijf staat het delen van artikels en afbeeldingen op de eerste plaats met 65%, op de tweede plaats met 35% komt het starten van een discussie, een verhaal maken op Snapchat staat op de derde plaats met 30%. Op de voorlaatste plaats komt het maken van een video met 20%. Last but not least is het typen van een verhaal of een notitie op sociale media, zoals bijvoorbeeld Facebook met 15%.

Ik had tijdens het afnemen van de enquête er ook voor gezorgd dat de leerlingen ook zelf een opdracht konden toevoegen, maar niemand heeft dit gedaan.

Het blijkt dus dat de jongeren over het algemeen verkiezen om artikels en afbeeldingen te delen, waarschijnlijk omdat ze dit op sociale media het meeste doen. Verrassend voor mij was toch dat het starten van een discussie op de tweede plaats kwam te staan aangezien leerlingen tijdens lessen meestal aangeven het niet fijn te vinden om te discussiëren. Maar wanneer we dit aan sociale media koppelen dit toch als positief wordt bestempeld.

Natuurlijk zijn deze resultaten er niet voor niks, het is de bedoeling om deze te gaan verwerken in de didactische fiches, deze kan u raadplegen in bijlage 9.

Grafiek 5: hoe zou jij aan de slag willen gaan met actualiteit via sociale media?

5.3 Resultaten enquête leerkrachten

5.3.1 Gebruik van sociale media tijdens de les

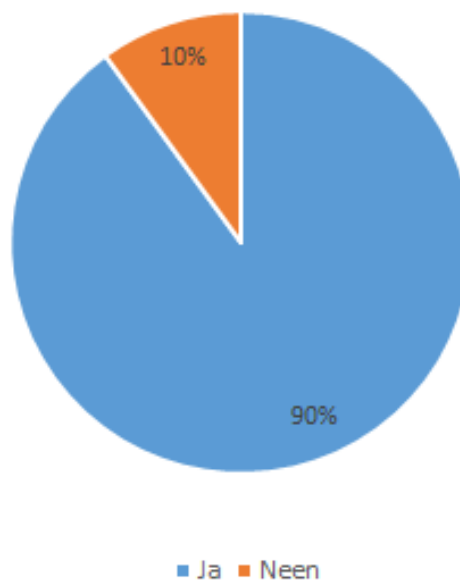
Natuurlijk is het niet alleen belangrijk om de mening van de leerlingen te vragen, maar ook die van de leerkracht is uiterst belangrijk. Het zijn dan ook zij die achter het concept van sociale media voor het promoten van de actualiteit moeten staan.

Ik vond het dan belangrijk om te polsen of de leerkrachten sociale media zouden gebruiken tijdens de les. Uit de enquête blijkt toch dat 90% van de leerkrachten voor het gebruik van sociale media is tijdens de les, amper 10% is er tegen. U moet er wel rekening mee houden dat de enquêtes zijn afgenomen bij relatief jonge leerkrachten. Wanneer je dezelfde enquête afneemt bij een oudere doelgroep kunnen de resultaten misschien minder positief zijn.

De leerkrachten die voor zijn vinden dat sociale media niet meer weg te denken zijn uit het leven van de jongeren. Het is dan ook een gemakkelijke en leuke manier om in te spelen op de leefwereld van de jongeren. Ze vinden het natuurlijk wel belangrijk dat het telkens moet aanleunen bij een onderdeel van de les of binnen één specifiek onderwerp van de actualiteit. Het zorgt er voor dat de leerlingen gaan leren zonder dat ze het zelf doorhebben. Het is ook een gemakkelijk medium om de interesse van de jongeren op te wekken. Ze raden ook aan om deze kanalen te gebruiken als communicatiekanaal aangezien jongeren dagelijks op de sociale media komen.

Het kleine aantal leerkrachten dat tegen was vinden dat sociale media niet thuis horen in het onderwijs aangezien het informatie over je privéleven bevat. Dit klopt, maar als leerkracht leer je bewust omgaan met de informatie die je wel of niet wilt delen met je leerlingen. Je kan trouwens ook je privacy-instellingen veranderen voor je leerlingen en voor je vrienden. Dit is dus eigenlijk heel simpel op te lossen.

Zou u sociale media gebruiken tijdens de les?

Grafiek 6: zou u sociale media gebruiken tijdens de les?

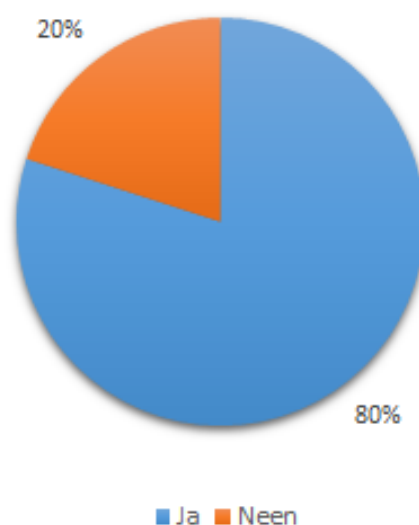
5.3.2 Kan de interesse van leerlingen vergroot worden via sociale media?

Ik had al bij de leerlingen gepolst of hun interesse voor de actualiteit zou gaan stijgen door het gebruik van sociale media, ook vond ik het belangrijk om dit onderdeel eens te bevragen bij de leerkrachten. Zij zijn immers ook dag in dag uit in contact met de leeftijdsgroep, hun mening is voor dit onderzoek dan ook uiterst belangrijk.

Uit de enquête blijkt dat 80% van de leerkrachten denken dat de interesse voor de actualiteit wel degelijk zal stijgen door de sociale media. De leerkrachten zeggen zelfs dat de leerlingen de beperkte actualiteit via sociale media momenteel al volgen zonder dat ze het zelf door hebben. Ze vinden ook dat de link tussen sociale media en actualiteit heel groot is, zeker omdat alles wat met de actualiteit te maken heeft meteen via de sociale netwerken verspreid wordt (vb. aanslagen in Brussel, overstromingen...). Het is ook zo dat de leerlingen bekend zijn met sociale media en zo meer geneigd zijn om de actualiteit hierop te volgen. Via deze kanalen kan je ook inspelen op de interessevelden van de jongeren. Ze koppelen het meestal aan ontspanning en vrije tijd, maar als je de netwerken op een gepaste manier inzet tijdens je les kan je er zeker pluspunten van ondervinden.

Natuurlijk vindt niet iedereen dit positief, 20% van de leerkrachten denken dat de sociale media er niet voor gaan zorgen dat de interesse voor de actualiteit zal vergroten. De redenen hiervoor zijn dat er via sociale media te veel afleidingen zijn en dat de actualiteit die via de sociale media getoond worden te beknopt en soms niet correct is. Wat betreft de afleiding, die vind je overal. Het is zelfs zo dat afleiding van alle tijden is, het is enkel zo dat ze nieuwe kanalen ontdekken om zich te uiten. Het is dan belangrijk dat je als leerkracht hier correct op in speelt. De actualiteit die via de sociale media worden gedeeld kan je inderdaad bestempelen als beknopt, maar hoe dan ook komen ze zonder dat ze het zelf weten in contact met de actualiteit. Het is dan aan jou als leerkracht om in te spelen om de verschillende sociale media.

Denkt u dat de interesse rond actualiteit bij leerlingen kan vergroot worden via sociale media?

Grafiek 7: denkt u dat de interesse rond actualiteit bij leerlingen kan vergroot worden via sociale media?

5.3.3 Didactische mogelijkheden voor het betrekken van sociale media bij de actualiteit

Wanneer we de actualiteit via sociale media gaan promoten bij jongeren, moeten we zeer goed nadenken hoe we dit gaan overbrengen naar hen. Je kan niet zomaar Facebook laten openen en klaar, zo werkt het niet. Om de actualiteit te delen, moet je de leerlingen mee laten denken over de bron. Hoe de leerkrachten hier tegenwoordig mee omgaan, heb ik ook in mijn onderzoek geplaatst met de vraag: "Welke didactische mogelijkheden ziet u in het gebruik van sociale media voor het betrekken van actualiteit in de lessen?"

De antwoorden op deze vraag waren zeer interessant om te delen met andere leerkrachten. Onder 'punt 6 Didactische fiches' vindt u een aantal voorbeelden van opdrachten voor de belangrijkste sociale media op dit moment. Hiermee kunnen leerkrachten meteen aan de slag in hun les. De opdrachten zijn opgesteld en hieraan zijn de doelstellingen en de VOET gekoppeld.

De ondervraagde leerkrachten kwamen met heel wat ideeën, vb: maak een Facebookpagina van de klas met nieuwsberichten. De leerkracht voegt hier alle leerlingen aan toe, wanneer de leerkracht hier dan een bericht in post krijgen alle leerlingen de melding en kunnen zij het bericht lezen. Zo zijn ze altijd mee met de actualiteit, natuurlijk kunnen we de rollen ook omdraaien. De leerlingen krijgen als opdracht om tijdens een bepaalde periode de actualiteit te volgen en per dag minstens 2 bronnen in de groep plaatsen. Zo kunnen de andere leerlingen dit volgen en mee in interactie gaan met de rest van de klas.

Een ander voorbeeld van didactische mogelijkheden waren het nieuws via sociale media vergelijken met het nieuws via de krant. Om leerlingen de correctheid van nieuwsbronnen te laten achterhalen, is het belangrijk dat je hun bewust maakt van de geloofwaardigheid en echtheid van de bronnen. Vergelijk daar de artikels die via sociale media verspreid worden eens met het nieuws in een krant. Je zal merken dat de actualiteit via sociale media meer het sensationieuws is, dat verspreid gaat worden.

Wanneer we het nieuws in de kranten bekijken, merk je dat hier alles aan bod komt. Hierin komen alle onderwerpen aan bod zoals regionaal nieuws, buitenlands nieuws... .

Andere interessante voorbeelden waren nog: lesgebonden artikels met elkaar delen, gebeurtenissen volgen (zoals terreuraanslagen), filmpjes op YouTube plaatsen en alle nieuwsbronnen volgen op sociale media.

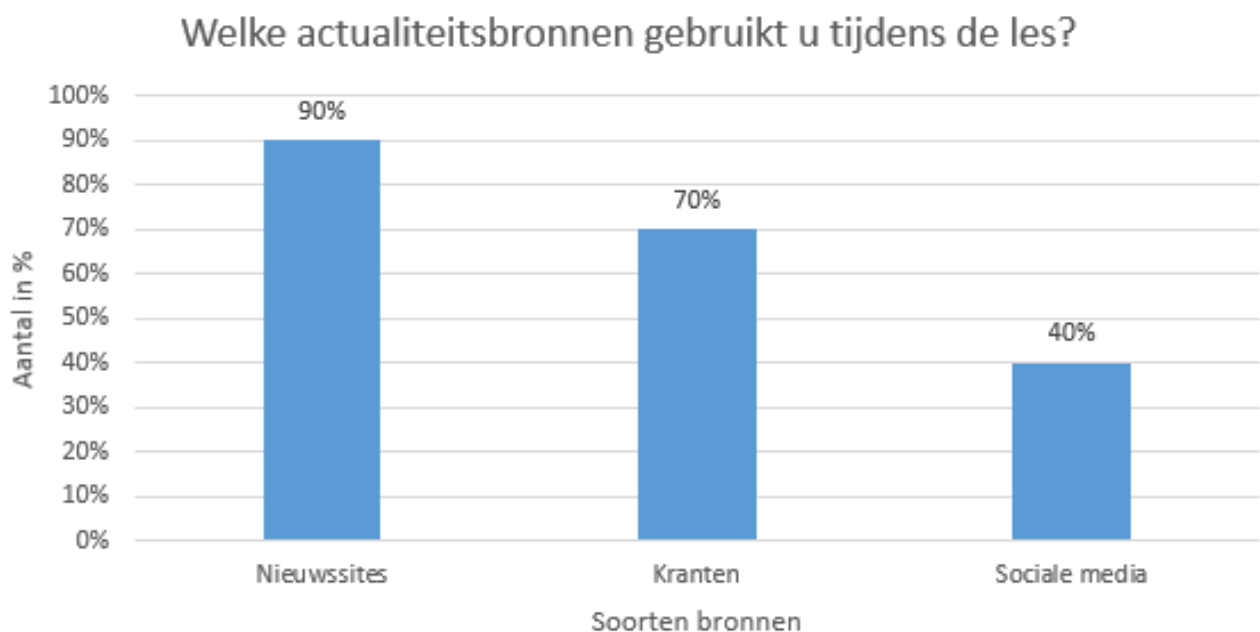
5.3.4 Gebruik van actualiteitsbronnen tijdens de les

Tijdens de les wordt er ook ingespeeld op de actualiteit. Het is dan ook belangrijk om gebruik te maken van verschillende actualiteitsbronnen. Daarom vroeg ik aan de ondervraagde leerkrachten naar hun ervaring met actualiteit tijdens de les. Specifiek welke actualiteitsbronnen zij gebruiken om de leerlingen hiermee kennis te laten maken.

In de resultaten zijn er toch verschillen en verrassingen op te merken. Met 90% staan de nieuwswebsites bovenaan het lijstje van meeste gebruikte bronnen. Dit is natuurlijk geen verrassing aangezien dit makkelijk raadpleegbaar en deelbaar is door middel van URL's. Wanneer ik ging polsen naar welke websites ze gebruiken, komen volgende sites uit de bus: De redactie, Het Laatste Nieuws, Het Belang van Limburg en De Standaard.

De tweede meest gebruikte bronnen zijn kranten en tijdschriften, 70% van de leerkrachten geven aan papieren media te gebruiken tijdens de lessen. Dit is voor mij wel een verrassing, aangezien alle media zeggen dat de papieren kranten veel minder gebruikt worden. Een voordeel hiervan is natuurlijk dat de leerkracht er amper tijd moet insteken en de krant gewoon kan meenemen naar de les. Wat natuurlijk niet wil zeggen dat ze de bespreking van het artikel niet grondig moeten voorbereiden.

Op de laatste plaats vinden we verassend de sociale media, 40% van de leerkrachten geven aan deze media te gebruiken tijdens de les. De score ligt lager dan ik persoonlijk verwacht had, omdat ik de enquêtes bij een jonge doelgroep heb afgenomen. Daarom had ik toch verwacht dat de sociale media beter ging scoren. De reden van deze lage score is te wijten aan het constante gebruik van sociale media door de leerkrachten, waardoor er niet over nagedacht wordt om dit kanaal te gaan gebruiken om de actualiteit te delen via sociale media.

Grafiek 8: welke actualiteitsbronnen gebruikt u tijdens de les?

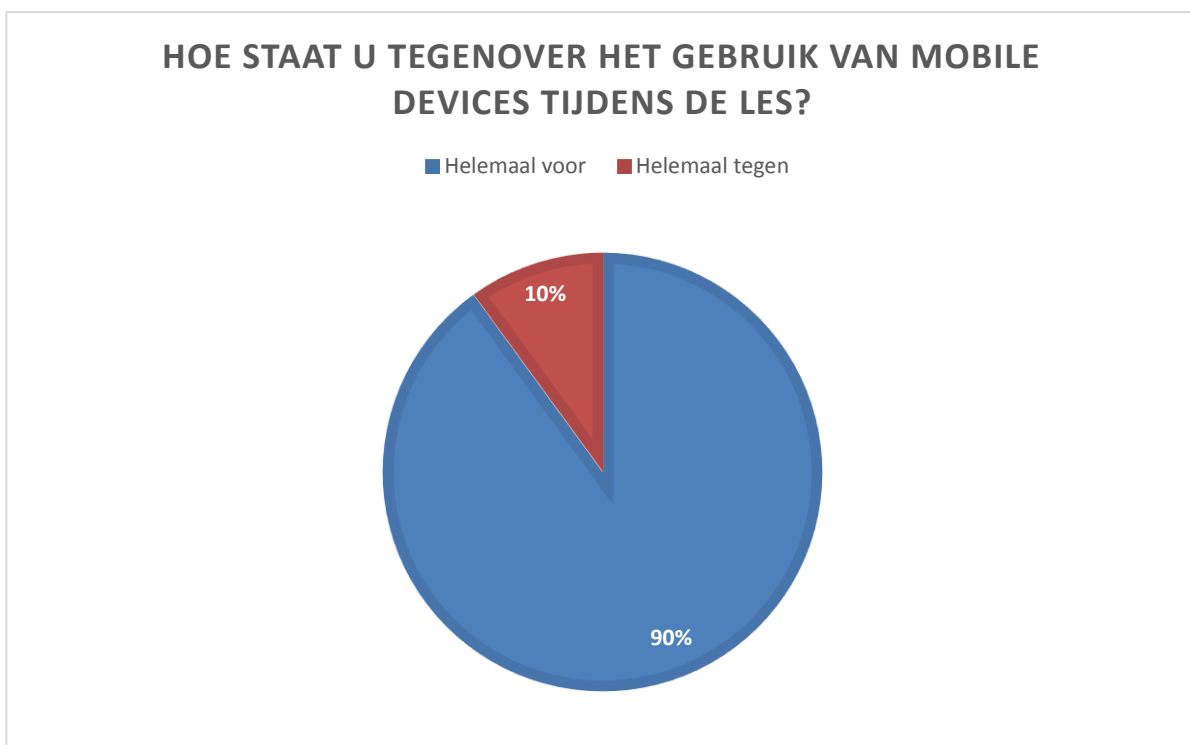
5.3.5 Gebruik van mobile devices tijdens de les

Wanneer we de leerkrachten vroegen hoe ze staan tegenover het gebruik van mobile devices tijdens de les, waren de antwoorden niet wat ik verwacht had. Waarschijnlijk liggen deze verrassende antwoorden aan de jonge leeftijd van de ondervraagde leerkrachten.

90% van de ondervraagde leerkrachten staan positief tegenover het gebruik van mobile devices tijdens de les. Het merendeel is dus van plan om de smartphone of tablet te gebruiken tijdens de lessen. De leerkrachten vinden dat dit de interesse van leerlingen gaat verhogen omdat je ze gaat benaderen binnen hun leefwereld en dingen laat doen met de mobile devices, bv. quiz via Kahoot. Geef de leerlingen daarom opdrachten tijdens de les die ze zelfstandig moeten uitvoeren, zo leer je hen zelf ontdekkend leren.

Het gebruik van mobile devices vraagt natuurlijk een goede didactische voorbereiding van de leerkracht. Onvoorbereid zal deze poging tot motiveren van de leerlingen helemaal fout lopen. Denk bijvoorbeeld aan hoe je de leerlingen gebruik laat maken van hun mobile device: alleen, per twee of in groep. Zorg er zeker voor dat het niet voor teveel afleiding zorgt tijdens de les of opdracht, zo gaat namelijk de essentie van de les verloren. De smartphone of tablet moet dus specifiek gebruikt worden of leerlingen iets nieuws te leren ontdekken en bij te leren.

De andere 10% die helemaal tegen het gebruik zijn van mobile devices geven als reden dat sommige leerlingen niet om kunnen met de vrijheid die ze hiermee krijgen. Door de implementatie van deze devices in de les, geef je de leerlingen een soort vrijheid waar ze mee om moeten gaan. Kunnen ze zich concentreren op de opdracht of is hun concentratie en motivatie gedaald en kijken ze af van de les? Dat is de vraag die als leerkracht heel belangrijk is tijdens het voorbereiden van deze lessen.

Grafiek 9: hoe staat u tegenover het gebruik van mobile devices tijdens de les?

6 Uitwerking

6.1 Didactische fiches sociale media

Als toekomstig leerkracht heb ik ervoor gekozen om didactische fiches uit te werken met opdrachten die via de populairste sociale media uitgevoerd moeten worden. Natuurlijk is de rode draad doorheen deze didactische fiches de actualiteit, aangezien het de bedoeling is dat de sociale media de interesse voor de actualiteit bij de jongeren moeten doen stijgen.

U zal ook zien dat ik per didactische fiche eerst een korte beschrijving geef van de opdracht, maar u kan ook een handleiding terugvinden om aan de slag te gaan met de verschillende sociale media. Ik heb er ook voor gezorgd dat er onderscheid wordt gemaakt tussen de activiteit van de individuele leerling, de klasgroep en de leerkracht. Ook niet te vergeten heb ik per didactische fiche ook evaluatiemethodes toegevoegd die het evalueren van de opdracht voor de leerkracht gemakkelijker maakt.

Natuurlijk is het ook belangrijk om deze opdrachten te koppelen aan vakoverschrijdende eindtermen, dit heb ik dan ook gedaan. U vindt er ook een lijst van de doelstellingen die bij iedere opdracht horen. Als laatste heb ik dan de doelgroep toegevoegd, zodat u weet binnen welke graden u de opdrachten kan uitproberen.

Een overzicht van de volledige didactische fiches vindt u bij de bijlagen. Hieronder komt een korte beschrijving per opdracht, een voorsmaakje van de eigenlijke fiches!

Afbeelding 5: sociale media in de klas

6.1.1 Facepaper

'All-in-one actua' overzicht is de didactische fiche voor Facebook. Hier is het de bedoeling dat iedere week één leerling de actualiteit omtrent één specifiek onderwerp gaat volgen, door bronnen te posten op de facebookgroep van de klas. Het is niet alleen het volgen dat hier belangrijk is, maar de leerling in kwestie moet ook kritisch nadenken over de bron. De rest van de klas moet dan op een aantal bronnen reageren en hun mening uiten. Natuurlijk vind je hulpvragen terug in de didactische fiche.

6.1.2 Snapstory

'Actuaverhaal' is de didactische fiche voor Snapchat. De leerling kiest per dag een nieuwsbron uit en licht deze kort toe. De leerlingen van de klas volgen de actualiteit aan de hand van het snapchatverhaal en moeten drie beelden kiezen die voor hen het meest typerend zijn bij het desbetreffende onderwerp. Deze moeten dan in de les toegelicht worden. Hierna wordt er met alle afbeeldingen en uitleg een collage gemaakt met heel de klas over de actualiteit.

6.1.3 Highlight-Tube

'De week van de actualiteit' is de eerste didactische fiche voor YouTube. Het is de bedoeling dat de leerling gedurende één week de actualiteit volgt aan de hand van cartoons. Deze cartoons moeten dan kritisch besproken worden aan de hand van een YouTube-filmpje. De rest van de klasgroep bespreekt dan het filmpje tijdens de les aan de hand van vooraf opgestelde vragen om een discussie op gang te brengen.

6.1.4 You-News-Tube

'Nieuwsanker van de week' is de tweede didactische fiche voor YouTube. Het duo dat de opdracht moet uitvoeren moet gedurende twee weken de actualiteit volgen. Na iedere week moeten ze een samenvattend nieuwsbericht opstellen over de gekozen bronnen. Deze posten ze dan op het YouTube-kanaal van de klas. De rest van de klasgroep moet deze filmpjes bekijken, reageren en in discussie treden met elkaar.

6.1.5 Instanews

'Fotogram' is de didactische fiche voor Instagram. De leerlingen die de opdracht uitvoert moet de actualiteit volgen gedurende één periode. Het is de bedoeling dat de verschillende bronnen gedeeld worden op het Instagramaccount van de klas, samen met een korte beschrijving en drie hashtags. De klasgroep moet op de verschillende bronnen reageren met een passend quote/gezegd/spreekwoord, natuurlijk moet er ook uitgelegd worden waarom ze dit linken.

6.1.6 NewsTweet

'Tweet questions and poems' is de didactische fiche voor Twitter. De leerlingen moeten in het begin een twitteraccount aanmaken en iedere dag de actualiteit volgen via Twitter. Ze moeten per dag één bron posten waarbij ze kort en bondig een kritische vraag moeten formuleren, ze zijn ook verplicht om minstens één gepast hashtag te gebruiken. De klas (iedereen) moet dan uit de geposte bronnen, kernwoorden halen en hiermee een gedicht maken.

7 Conclusie

Doorheen mijn bachelorproef hield ik altijd op de achtergrond rekening met mijn onderzoeksvraag. Deze luidt 'hoe promoot ik actualiteit via sociale media'.

Tijdens mijn onderzoek deed ik een literatuurstudie omtrent actualiteit en sociale media. Uit deze studie bleek dat jongeren de papieren media stilaan volledig links laten liggen ten voordele van digitale mogelijkheden. Uit de literatuurstudie bleek ook dat vele jongeren iedere dag meermaals in contact komen met sociale media. Een groot stuk van hun leven draait rond het gebruiken, updaten en rondsurfen op deze sociale media. De populairste sociale media bij jongeren zijn Facebook, YouTube, Snapchat, Instagram en Twitter.

Jongeren gebruiken voornamelijk hun smartphone om gebruik te maken van de besproken sociale media.

Jongeren zijn doorheen de dag meerdere uren bezig met het gebruik van hun smartphone. Ze gebruiken deze grotendeels voor hun sociale media. Jongeren staan volgens onderzoek het meest open om de actualiteit te volgen via de sociale media. Dit betekent dat de klassieke media slechte vooruitzichten heeft. Zo zien we al een afname van het aantal verkochte kranten, een afname in het aantal tv-kijkers en een afname in het aantal luisteraars van de radio. De toekomst voor communicatie en in bepaalde mate educatie lijkt dus online te liggen, zowel via websites als via sociale media.

Toch zijn er ook enkele tekenen die aangeven dat groei en drang naar gebruik van smartphones en digitale media niet ongelimiteerd zijn. Er kan namelijk al gesproken worden over digitale stress. Meer dan één op de drie jongeren geeft aan dat ze niet zonder hun smartphone kunnen functioneren en dat ze schrik hebben om soms iets te missen. Leerlingen geven zelf ook aan ze door het gebruik van sociale media zich vaak minder kunnen concentreren op hun huiswerk. Het wordt door jongeren ook niet geapprecieerd dat de smartphone wordt bovengehaald tijdens persoonlijke contacten.

Na mijn literatuurstudie ging ik zelf ook op onderzoek uit en ging ik enquêtes afnemen in het KTA Sint-Truiden. Dit voornamelijk om zelf te onderzoeken of de resultaten van de literatuurstudie ook aanleunden met mijn eigen onderzoek. Uit de resultaten van beiden kon ik dan enkele aanbevelingen doen, die ik in mijn didactische fiches heb weergegeven.

De resultaten van mijn eigen enquête liepen gelijklopend met de literatuurstudie. De leerlingen gaven zelf ook aan dat ze een grote bereidheid hebben om via sociale media meer bezig te zijn met actualiteit. Dit zou het 'saai-zijn' van actualiteit grotendeels teniet doen. Ook bij de leerkrachten kwam die bereidheid erg sterk naar voren. Slechts een kleine minderheid gaf enkele belangrijke argumenten waarbij zeker rekening gehouden moet worden. Hiermee werd vooral gewezen naar de privacy van de leerkracht en de leerling met betrekking tot het gebruik van sociale media. Ook het feit dat sociale media veel afleiding kunnen bieden moet rekening mee gehouden worden.

Er is dus zowel bij jongeren, als bij leerkrachten bereidheid om te investeren in het gebruik van sociale media om de actualiteit meer te bespreken. Dit zou hun algemene kennis over meerdere onderwerpen ten goede komen.

In mijn didactische fiches gaf ik al enkele leidraden van hoe de actualiteit zou kunnen besproken worden via sociale media. Leerkrachten en jongeren kunnen hiermee aan het werk gaan en dit zelf modificeren. Hopelijk is hiermee dan de ban van het 'saai-zijn' gebroken en kunnen jongeren terug meer betrokken raken in het alledaagse gebeuren van de wereld rondom ons.

8 Bibliografie

ANP. (2016, Januari 16). *Twitter verliest snel aan populariteit in Nederland*. Opgeroepen op mei 21, 2016, van AD:

<http://www.ad.nl/ad/nl/1012/Nederland/article/detail/4231811/2016/01/25/Twitter-verliest-snel-aan-populariteit-in-Nederland.dhtml>

Bespreken cartoon. (sd). Opgehaald van Babelonie methode:

http://babelonie.be/methoden/downloads/LG17__Discriminatie_methode.pdf

Demeulenaere, A. (2014). *Onderzoeksrapport Apestaartjaren 5*. Gent: Apestaartjaren.

Dijke, N. H. (2014, September 15). *Alles over jongeren en instagram, waar is het zo populair?* Opgehaald van Alles over jongeren: <http://allesoverjongeren.nl/alles-jongeren-en-instagram/>

Dijke, N. H. (2015, April 22). *Smartphones in de klas*. Opgehaald van Allesoverjongeren: <http://allesoverjongeren.nl/smartphones-in-de-klas/>

Driessen, M. (2013). *Levende talen magazine*.

Evaluatiefiche zelfevaluatie. (sd). Opgehaald van Steunpuntgok:

http://www.steunpuntgok.be/downloads/evaluatiefiche_zelfevaluatie.pdf

Facebook. (2016). *Basics*. Opgehaald van Facebook:

<https://www.facebook.com/about/basics/>

(sd). *Facebook icoon*. Pixabay.

(sd). *Facebook logo*. Pixabay.

(sd). *Filmstrip YouTube*. Pixabay.

(sd). *Gevaar "smartphone"*.

Google. (2016). *YouTube*. Opgehaald van support Google:

<https://support.google.com/youtube/?hl=nl#topic=4355266>

Grommen, S. (2014, Mei 20). *Sociale media halen tv en radio in als nieuwsmiddeel bij Vlaamse jeugd*. Opgehaald van HLN:

<http://www.hln.be/hln/nl/4125/Internet/article/detail/1892365/2014/05/20/Sociale-media-halen-tv-en-radio-in-als-nieuwsmedium-bij-Vlaamse-jeugd.dhtml>

Hermans, I. (sd). *Kruiswoordraadsel actualiteit en sociale media*. Borgloon.

HEYVAERTS, B. (2016, Mei 12). Eén op de drie jongeren lijdt aan digitale stress. *HBvL*, p. 16.

IMINDS. (2016, Mei 13). *DigiMeter 2015 - Presentatie Apestaartjaren*. Opgehaald van

Slideshare: http://www.slideshare.net/BartVHael/digimeter-2015-presentatie-apestaartjaren-13052016?from_m_app=ios

INC., I. (2016). *Help Instagram*. Opgehaald van Instagram:

<https://help.instagram.com/324502877648266/>

INC., T. (2016). *Support Twitter*. Opgehaald van Twitter:
<https://support.twitter.com/articles/215585>

INNOWIJS. (2015, april 6). *Mobile devices in het onderwijs*. Opgehaald van Innowijs:
<http://www.innowijs.nl/mobile-devices/>

(sd). *Instagram*. Pixabay.

(sd). *Instagram logo*. Wikimedia.

Intelligence, I. (sd). *Handleiding facebook*. Opgehaald van vmbo-bwi: <https://www.vmbo-bwi.nl/media/files/handleiding-facebook.pdf>

KVD. (2014, December 2). *Zo ga je als ouder om met sociale media*. Opgehaald van Het Nieuwsblad: http://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20141202_01407780

(sd). *Laptop wifi signal*. Freepik.

(sd). *Newspaper*. Iconfider.

(sd). *Papier nieuws VS het internet*. Willrijk.

Permanente evaluatie. (sd). Opgehaald van KULeuven:
<https://www.kuleuven.be/onderwijs/steekkaarten/evaluatie/permanente-evaluatie.pdf>

Pourcq, E. D. (19, September 2012). *'De jeugd' is niet geïnteresseerd in het nieuws, en hier is waarom*. Opgehaald van Het Laatste Nieuws:
<http://www.hln.be/hln/nl/38/Familie/article/detail/1503699/2012/09/19/De-jeugd-is-niet-geïnteresseerd-in-het-nieuws-en-hier-is-waarom.dhtml>

Snapchat. (2016). *Getting started*. Opgehaald van Support Snapchat:
<https://support.snapchat.com/en-US/ca/getting-started>

(sd). *Snapchat iPhone*. I-culture, <http://cdniphone.i-culture.nl/wp-content/uploads/2014/03/Haal-alles-uit-Snapchat-iPhone-425x99.png>.

(sd). *Snapchat logo*. Wikimedia.

(sd). *Social media*. Pixabay.

(sd). *Social media*. TwolpadTeachers.

Tmas. (2013, Januari 23). *Onderzoekers KHLim: "Kennis studenten lerarenopleiding is triest"*. Opgehaald van HBvL: <http://www.hbvl.be/cnt/aid1318146/onderzoekers-khlim-kennis-studenten-lerarenopleiding-is-triest>

(sd). *Twitter logo*. Pixabay.

(sd). *Twitter tweet*. Pixabay.

Vanhove, K. (2016). *Onderzoeksrapport Apestaartjaren 6*. Gent: Apestaartjaren .

(sd). *Video uploaden YouTube*. Pixabay.

VISSCHER, R. (2015, juli 7). *Wees niet bang voor smartphones in de klas*. Opgehaald van Kennislink: <http://www.kennislink.nl/publicaties/wees-niet-bang-voor-smartphones-in-de-klas>

Vroegop, B. (2013, Juni 24). *Snapchat introduceert SnapKidz-modus voor kinderen*. Opgehaald van iculture: <http://www.iculture.nl/apps/snapchat-introduceert-snapkidz-modus-voor-kinderen/>

Wennekers, A. M. (2015). *Media:Tijd*. Amsterdam/Den Haag: Het Media Loket.

Wilde, B. D. (2015, Juni 24). *Beter huiswerk dankzij Facebook*. Opgehaald van Klasse: <https://www.klasse.be/3531/beter-huiswerk-dankzij-facebook/>

Wilde, B. D. (2015, Oktober 22). *Sociale media op school*. Opgehaald van Klasse: <https://www.klasse.be/9921/sociale-media-op-school/>

Wilde, B. D. (2016, Maart 10). *Mediawijsheid: het nieuwe lezen en schrijven*. Opgehaald van Klasse: <https://www.klasse.be/38707/mediawijs-het-nieuwe-lezen-en-schrijven/>

Wolf, L. D. (2014, September 16). *Iets meer dan 3 miljoen lezers voor Vlaamse dagbladen*. Opgehaald van De Redactie: <http://deredactie.be/cm/vrtnieuws/cultuur%2Ben%2Bmedia/media/1.2091648>

(sd). *YouTube logo*. Iconfinder.

9 Geraadpleegde werken

Frederix, S. (2016, Maart 9). *Hoe overleef je gsm's in de klas?* Opgehaald van Klasse: <https://www.klasse.be/3730/welkom-in-de-digitale-school/>

IMinds. (2015). *Facebook is populairste sociaal netwerk*. Opgehaald van IMINDS: <http://www.iminds.be/nl/inzicht-in-digitale-technologie/digimeter/2015/sociale-media>

IMINDS. (2016, Mei 13). *DigiMeter 2015 - Presentatie Apestaartjaren*. Opgehaald van Slideshare: http://www.slideshare.net/BartVHael/digimeter-2015-presentatie-apestaartjaren-13052016?from_m_app=ios

Kernwoorden. (2010). Opgehaald van Leren studeren: <http://www.lerenstuderen.be/inhoud/kernwoorden>

Leemans, L. (25, Juni 2015). *Welkom in de digitale school*. Opgehaald van Klasse: <https://www.klasse.be/3730/welkom-in-de-digitale-school/>

Leerplanontwikkeling, S. N. (2016). *Bloom*. Opgehaald van Talent stimuleren: <http://talentstimuleren.nl/thema/stimulerend-signaleren/rijke-leeractiviteiten/bloom>

ringeling, X. (sd). *Twitter voor beginners*. Opgehaald van 42bis: <http://www.42bis.nl/cursussen/twitter-voor-beginners-2/>

Shaffer, A. R. (2016, Juni 4). *How to use snapchat? guide millennials*. Opgehaald van wired: <http://www.wired.com/2016/04/how-to-use-snapchat-guide-millennials/>

Sterkenburg, G. v. (sd). *Handleiding*. Opgehaald van Clusterlosser: <http://www.clusterlosser.nl/uploads/Handleiding%20Youtube-down.pdf>

Wilde, B. D. (2016, Maart 10). *Mediawijsheid: het nieuwe lezen en schrijven*. Opgehaald van Klasse: <https://www.klasse.be/38707/mediawijs-het-nieuwe-lezen-en-schrijven/>

Bijlagen

9.1 Bijlage 1

Sociale media: Gebruikersprofielen en kerncijfers

FACEBOOK

Veruit het meest populaire sociaal netwerk in alle lagen van de Vlaamse bevolking.

Account en de afgelopen maand ingelogd	70%
Account en de afgelopen maand niet ingelogd	4%
Ik heb mijn account verwijderd	3%
Ik heb nooit een account gehad	27%

44% spendeert meer dan 1u per dag op Facebook

50%

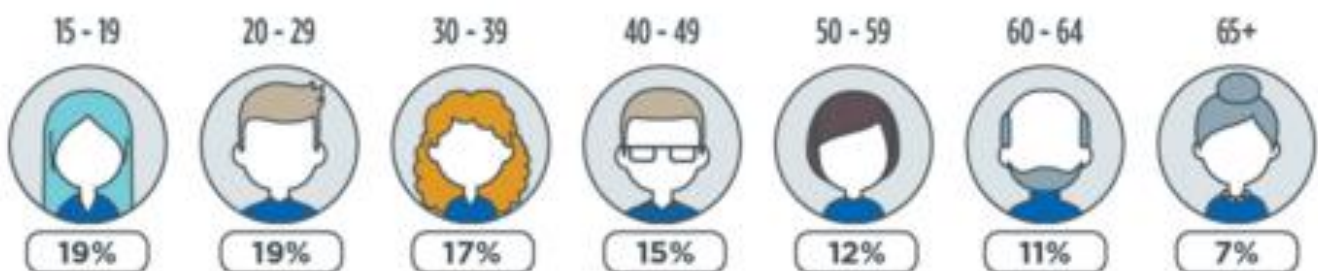

50%

30% is ouder dan 50

Leeftijdverdeling gebruikers Facebook

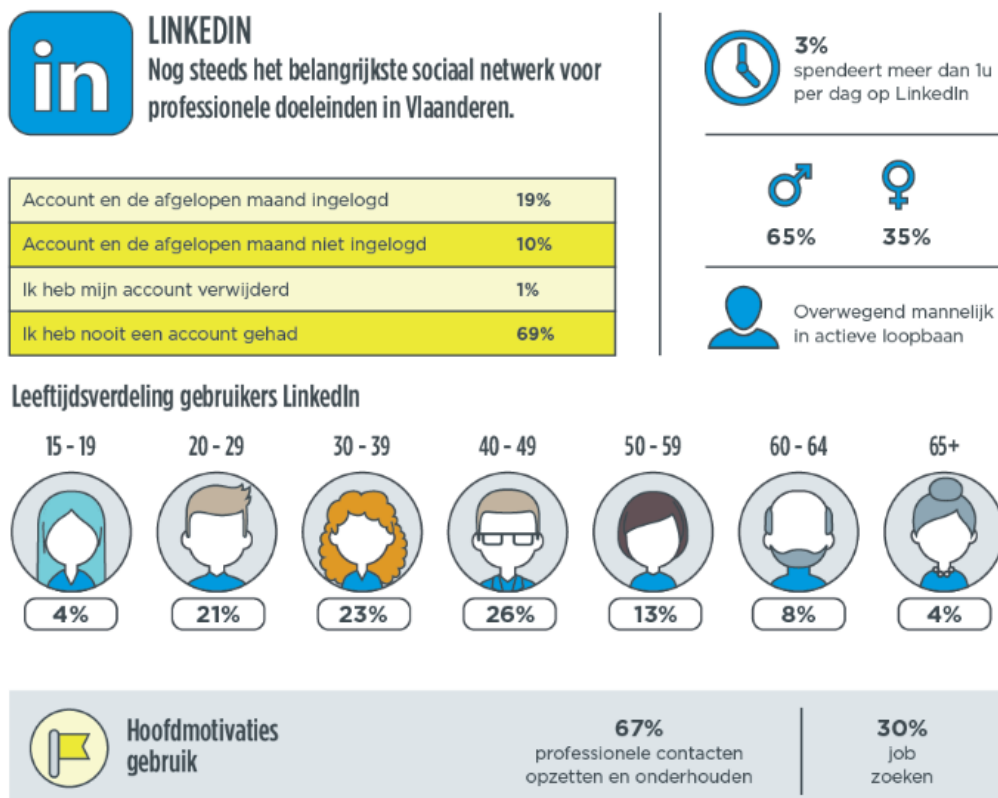
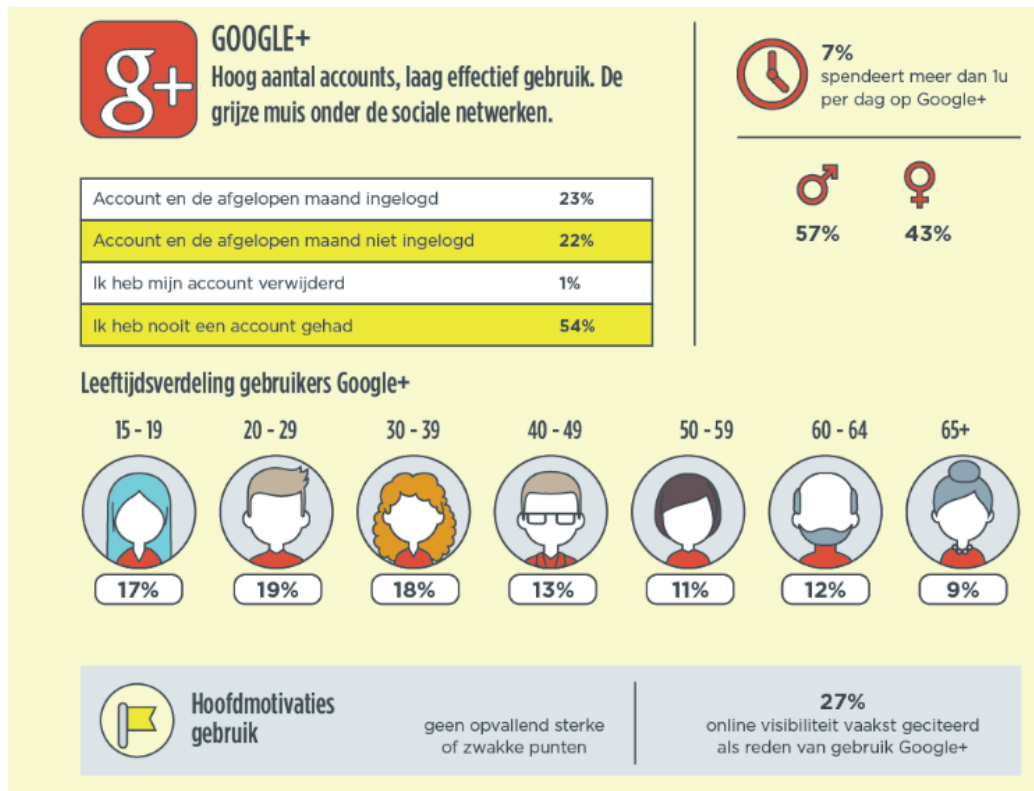

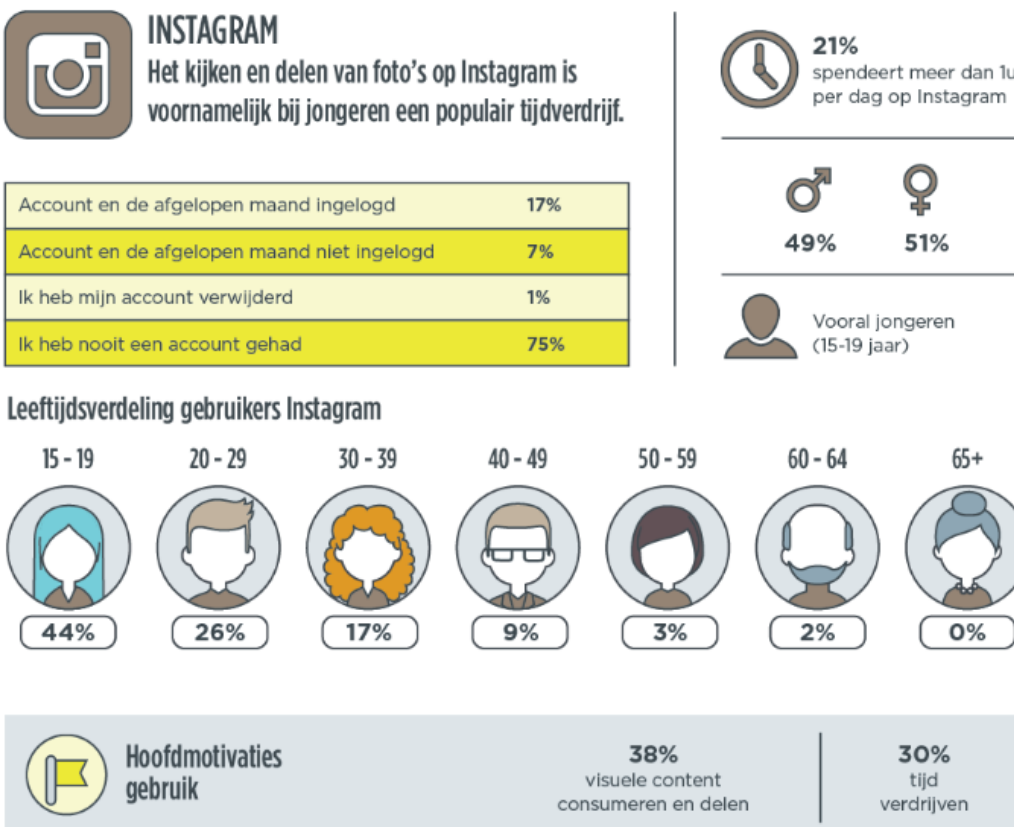
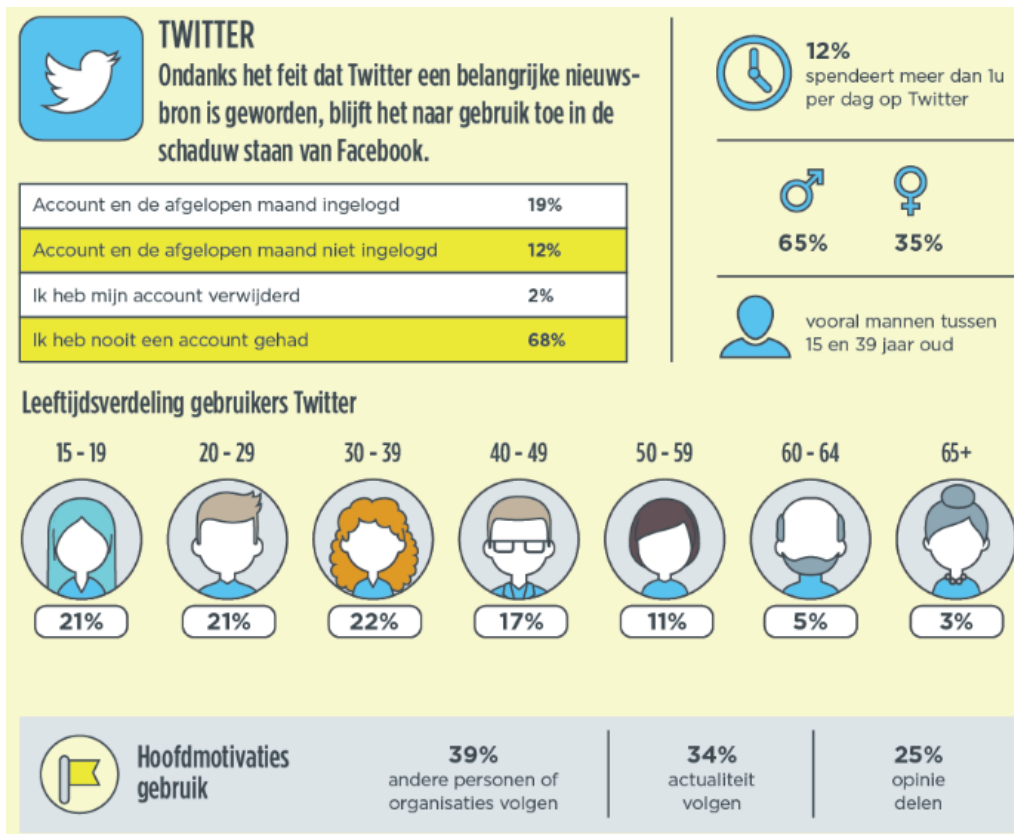
Hoofdmotivaties gebruik

67% persoonlijke contacten onderhouden

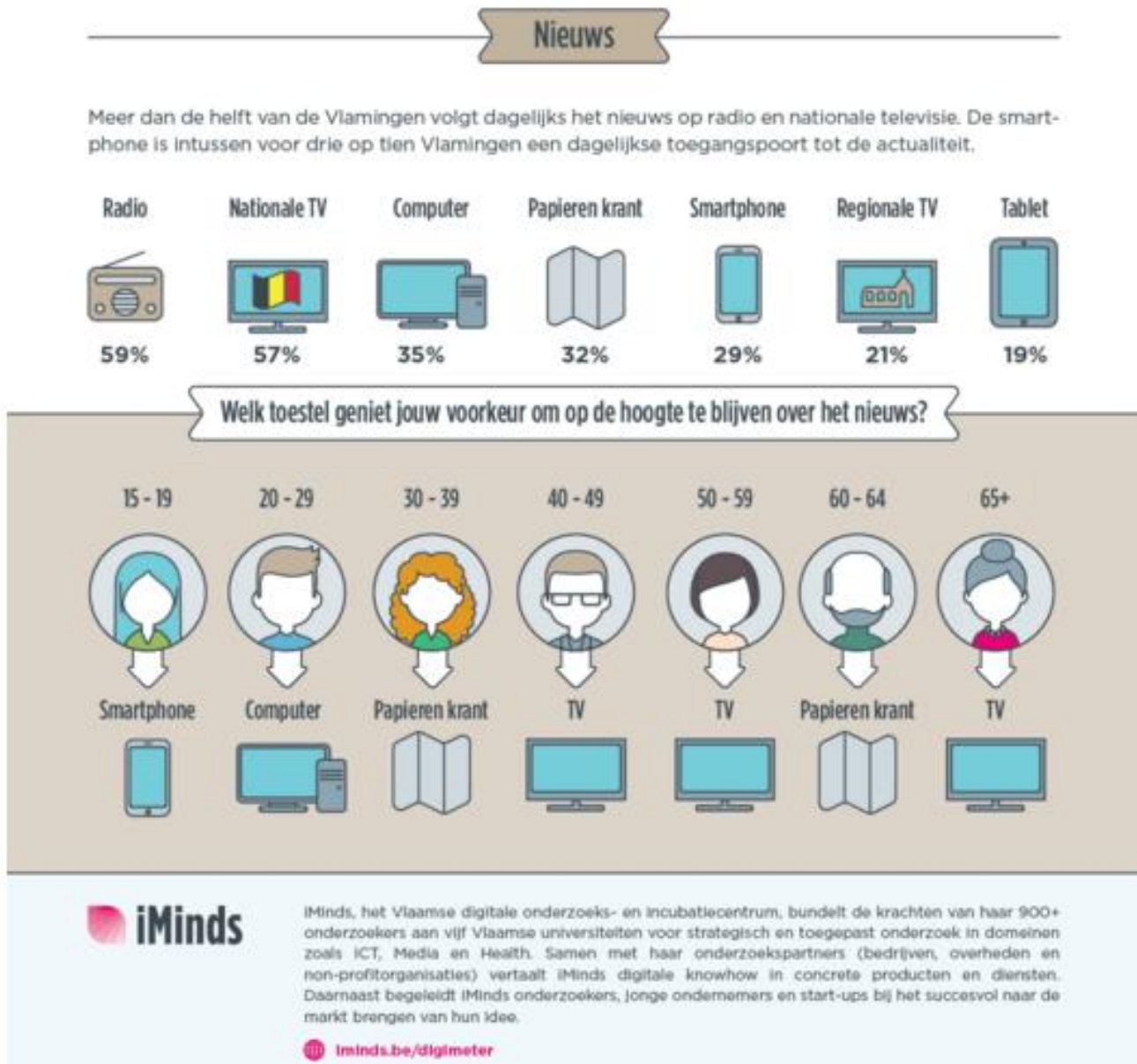
43% online visibiliteit

30% tijd doden

9.2 Bijlage 2

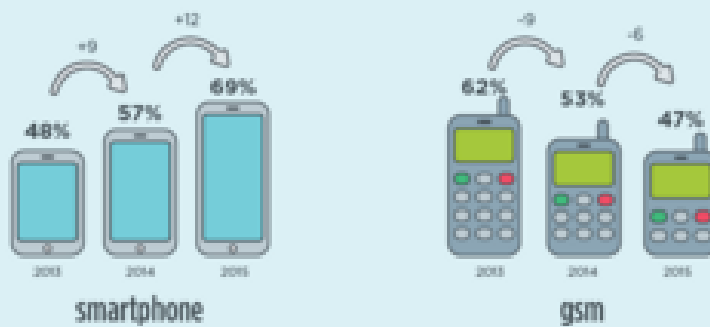
9.3 Bijlage 3

Smartphone steeds belangrijker in Vlaanderen

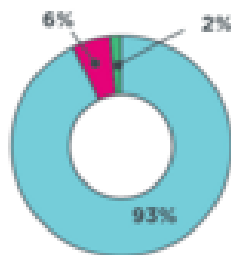

Evolutie smartphone versus gsm

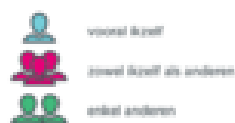
Terwijl de smartphone aan een sterke opmars bezig is, lijkt het bezit van een gsm in vrije val.

Smartphone is vooral een persoonlijk bezit

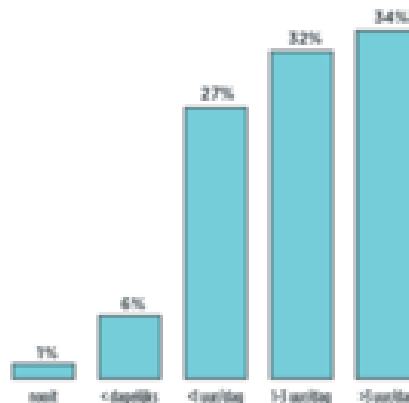

Wie binnen je gezin maakt er allemaal gebruik van de meest gebruikte smartphone?

Gebruik van smartphone

Meer dan een op drie smartphonebezitters (34%) zegt deze dagelijks minstens 3 uur te gebruiken

9.4 Bijlage 4: Enquête leerkrachten

Enquête actualiteit via sociale media

Geslacht:

- Man
- Vrouw

Leeftijd:

Zou u sociale media gebruiken tijdens de les? Waarom wel/niet?

.....
.....
.....

Denkt u dat de interesse rond actualiteit bij leerlingen kan vergroot worden via sociale media? Waarom wel/niet?

.....
.....
.....

Welke didactische mogelijkheden ziet u in het gebruik van sociale media voor het betrekken van actualiteit in de lessen? Voorbeeld: afbeelding van een krant delen op Facebook.

.....
.....
.....

Welke actualiteitsbronnen gebruikt u tijdens de les?

.....
.....
.....
.....

Hoe staat u tegenover het gebruik van mobile devices (tablet, smartphone, ...) tijdens de les?

.....
.....
.....

Alvast bedankt voor uw tijd!

9.5 Bijlage 5: Enquête leerlingen

Enquête actualiteit via sociale media

Geslacht:

- Man
- Vrouw

Leeftijd:

Via welke sociale media zou jij de actualiteit graag willen volgen? (meerdere antwoorden mogelijk)

- Facebook
- Twitter
- Instagram
- Snapchat
- YouTube
- Andere:

Denk je dat jouw interesse voor de actualiteit door sociale media gaat stijgen? Leg uit.

- Ja:.....
- Nee:
- Weet ik nog niet.

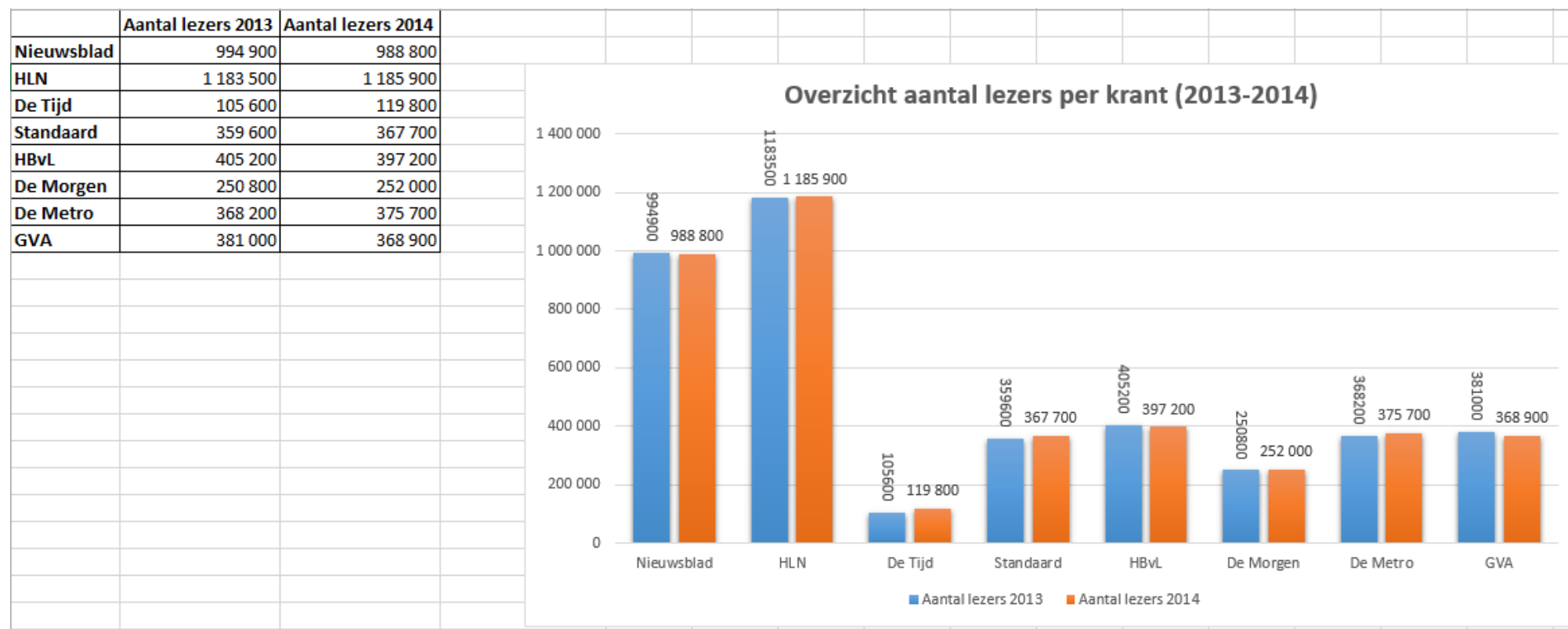
Hoe vaak zou jij de actualiteit volgen via de sociale media?

- Dagelijks
- 3 maal per week
- 2 maal per week
- 1 maal per week
- Andere:

Hoe zou jij aan de slag willen gaan met actualiteit via sociale media? (meerdere antwoorden mogelijk)

- Video maken
- Artikels/afbeeldingen delen
- Discussie starten
- Notities/Verhaal typen
- Verhaal (via snapchat)
- Andere:.....

9.6 Bijlage 6: Overzicht aantal lezers per krant

9.7 Bijlage 7: Meest gebruikte apps

SMARTPHONE N= 2459			TABLET N= 2140		
1	FACEBOOK	1783	1	FACEBOOK	1192
2	SNAPCHAT	1316	2	YOUTUBE	907
3	INSTAGRAM	1219	3	INSTAGRAM	607
4	YOUTUBE	940	4	SNAPCHAT	573
5	FACEBOOK MESSENGER	906	5	FACEBOOK MESSENGER	464
6	SMARTSCHOOL	340	6	BROWSER	280
7	TWITTER	245	7	SMARTSCHOOL	260
8	WHATSAPP	232	8	GOOGLE	220
9	SWARM*	205	9	CLASH OF CLANS	152
10	GOOGLE	188	10	TWITTER	147
11	BROWSER	184	11	SKYPE	87
12	SMS	170	12	MINECRAFT	69
13	CLASH OF CLANS	99	13	SPOTIFY	68
14	MUZIEK	98	14	TWITCH	54
15	SPOTIFY	93	15	CANDY CRUSH SAGA	54
16	TUMBLR	86	16	PLAY STORE	51
17	CAMERA	82	17	FIFA	47
18	SKYPE	79	18	HLN	41
19	9GAG	65	19	SUBWAY SURFERS	35
20	PLAYTUBE	27	20	NETFLIX	32

Tabel: 'Wat zijn de meest gebruikte apps op je smartphone/tablet? (jongeren) - * was in 2014 nog Foursquare

9.8 Bijlage 8: Populairste websites

TOP 20 JONGEREN		N=2663
1	FACEBOOK	2244
2	YOUTUBE	1772
3	ELEKTRONISCHE LEEROMGEVING (SMARTSCHOOL, ELOV,...)	974
4	INSTAGRAM	928
5	TWITTER	325
6	WIKIPEDIA	190
7	TUMBLR	155
8	HLN	122
9	HOTMAIL/OUTLOOK	122
10	GMAIL	94
11	9GAG	75
12	WEHEARTIT	75
13	SPORZA	68
14	SHYPE	62
15	PINTEREST	60
16	ZALANDO	59
17	AGAR.IO	56
18	TWITCH	54
19	MINECRAFT	40
20	PORNHUB	39

9.8.1 Bijlage 9: Didactische fiches

*Didactische
Fiches*

Facebook

FacePaper

All-in-one actua

Stap voor stap

- 1) Ga op zoek naar een actuele nieuwsbron(krant, online, TV...).
- 2) Open de Facebook app en upload de nieuwsbron(filmpje, foto...).
- 3) Bespreek de bron kritisch.

TIP!

Wanneer je een bericht post op Facebook, kan je kiezen wie je bericht kan bekijken.

Opdracht

Beschrijving:	Het is de bedoeling dat één leerling gedurende één periode (bv. één week) de actualiteit omtrent één bepaald onderwerp (bv. economie) gaat volgen. De leerling mag gebruik maken van verschillende nieuwsbronnen. De gekozen bronnen worden dan op de Facebookgroep van de klas geplaatst.
Activiteit leerling:	<p>De leerling in kwestie kiest iedere dag een nieuwsbron uit, die hij/zij dan deelt op de Facebookgroep met de klas (video, foto, website naar artikel...).</p> <p>Het is de bedoeling dat de leerling de bron kritisch gaat bespreken. Dit aan de hand van doelgerichte vragen.</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Uit welk medium heb je deze bron gehaald?(krant, tv, foto...)▶ Over welk soort bron gaat het? (informatieve, zakelijke, eigen mening...)▶ Wat is de relatie van de schrijver/regisseur met het onderwerp? (is hij persoonlijk betrokken? Is hij een buitenstaander?)▶ Is de bron subjectief (eigen mening) of objectief (feiten)? Indien allebei: geef van elk minimum 1 voorbeeld en argumenteer waarom subjectief/objectief.
Activiteit klas:	<p>De leerlingen van de klas volgen aan de hand van de Facebookgroep de actualiteit van één bepaald onderwerp. Het is de bedoeling dat zij deze bronnen lezen en per week minstens 5 bronnen kritisch bespreken aan de hand van onderstaande vragen.</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Wat was jouw mening over het onderwerp voor het lezen of bekijken van de bron? Is deze veranderd na het bekijken/lezen van deze bron?▶ Indien je bron pro een bepaalde onderwerp is, bedenk (of zoek op) dan twee argumenten contra het onderwerp.▶ Indien contra, bedenk (of zoek op) dan twee argumenten pro het onderwerp.
Activiteit leerkracht:	<p>In het begin van het jaar maakt de leerkracht de Facebookgroep aan en voegt alle leerlingen toe aan de groep, dit aan de hand van de handleiding die achter de QR-code schuilt.</p> <p>De leerkracht bepaalt welke leerling welk onderwerp zal behandelen binnen welke periode. Hier gaat het nu om een week, maar natuurlijk kan dit ook gedurende een langere periode uitgevoerd worden. De leerkracht moet vooral controle uitvoeren via Facebook, maar het is ook belangrijk dat de leerkracht in interactie gaat met de leerlingen.</p> <p>Tips:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ De leerkracht kan toezicht houden of de discussies niet ontaarden in non-discussies of scheldpartijen.▶ De leerkracht kan hulp bieden indien leerlingen vastlopen bij een bepaalde bron. Hierbij kan hij tips geven van hoe de opdrachten per bron goed kunnen afgerond worden en eventueel aanvullen of op weg zetten.
Doelgroep:	Leerlingen tussen 13 en 18 jaar.

Doelstellingen

Kennis:	<p>De leerlingen kunnen uitleggen waarom ze een artikel kiezen.</p> <p>De leerlingen kunnen in eigen woorden hun mening formuleren.</p> <p>De leerlingen kunnen uitleggen of de bron subjectief of objectief is.</p>
Vaardigheden:	<p>De leerlingen kunnen een foto maken met hun smartphone.</p> <p>De leerlingen kunnen een foto uploaden naar Facebook.</p> <p>De leerlingen kunnen de privacy instelling van berichten aanpassen.</p> <p>De leerlingen kunnen verbinding maken met Wi-Fi via hun smartphone.</p> <p>De leerlingen kunnen een foto op hun smartphone bewerken.</p> <p>De leerlingen kunnen een video uploaden naar de Facebookgroep.</p> <p>De leerlingen kunnen een URL delen.</p> <p>De leerlingen kunnen de bronnen kritisch bekijken.</p> <p>De leerlingen kunnen informatie opzoeken over de bron.</p> <p>De leerlingen kunnen uitzoeken over welke soort bron het gaat.</p>
Attitudes:	<p>De leerlingen zijn bereid om de actualiteit te volgen.</p> <p>De leerlingen zijn bereid om verschillende bronnen te raadplegen.</p> <p>De leerlingen zijn bereid informatie te delen met de leerkracht/klasgenoten via Facebook.</p> <p>De leerlingen zijn bereid hun taalgebruik te verzorgen.</p> <p>De leerlingen zijn bereid om zich te verplaats in een andere persoon (artikel).</p> <p>De leerlingen zijn bereid hun mening te staven met argumenten.</p>

Vakoverschrijdende eindtermen

GS4 Doorzettingsvermogen	De leerlingen blijven, ondanks moeilijkheden, een doel nastreven.
GS12 Kritisch nadenken	De leerlingen zijn bekwaam om alternatieven af te wegen en een bewuste keuze te maken.
GS14 Mediawijsheid	De leerlingen gaan alert om met media.
GS25 Zorgvuldigheid	De leerlingen stellen kwaliteitseisen aan hun eigen werk en aan dat van anderen.
Context 2.7 Mentale gezondheid	De leerlingen gebruiken beeld, muziek, beweging, drama of media om zichzelf uit te drukken.
LerenLeren 3 Informatieverwerking	De leerlingen kunnen uit gegeven informatiebronnen en -kanalen kritisch kiezen en deze raadplegen met het oog op te bereiken doelen.
LerenLeren 4 Informatieverwerking	De leerlingen kunnen verwerkte informatie vakoverstijgend en in verschillende situaties functioneel toepassen.

Evaluatie

Door individuele leerling	<p>Zelf-evaluatie: leerling leert door zichzelf te beoordelen na iedere periode (week).</p> <ul style="list-style-type: none">- proces in kaart brengen;- sterktes;- zwaktes. <p>→ verhogen van betrokkenheid bij leerproces.</p>	
Door klasgroep	<p>Zelf-evaluatie: leerlingen leren door zichzelf te beoordelen na iedere periode (week).</p> <ul style="list-style-type: none">- proces in kaart brengen;- sterktes;- zwaktes. <p>→ verhogen van betrokkenheid bij leerproces.</p>	
Door leerkracht	<p>CO-evaluatie: leerkracht bepaalt op voorhand samen met de leerlingen de criteria waarop ze gequoteerd worden.</p> <p>Permanente evaluatie: leerkracht beoordeelt de leerlingen op de criteria na iedere periode (week).</p> <p>Eindevaluatie: leerkracht beoordeelt de leerlingen op de criteria na alle periodes.</p> <p>→ hulpmiddel = permanente evaluaties.</p>	

Snapchat

Snapstory

Actuaverhaal

Stap voor stap

- 1) Ga op zoek naar een actuele nieuwsbron(krant, online, TV...).
- 2) Open de Snapchatapp en voeg je foto/video toe aan je verhaal.
- 3) Voeg een korte beschrijving toe en maak een collage.

TIP!

Door in de berichtenapp lege ruimtes te kopiëren en te plakken in Snapchat, kan je meer tekst bij je snap plaatsen!

Opdracht

Beschrijving:	Het is de bedoeling dat één leerling gedurende één periode (bv. twee weken) de actualiteit van die week volgt. Hij probeert dit te beperken tot de 3 meest frappante gebeurtenissen van deze periode (vb.: staking, aanslag, oorlog...). De leerling mag gebruik maken van verschillende nieuwsbronnen en deze op snapchat uploaden.
Activiteit leerling:	De leerling in kwestie kiest iedere dag een nieuwsbron uit, die hij/zij dan deelt (minstens 10 foto's/video's per onderwerp/gebeurtenis over de twee weken verspreidt) op het Snapchataccount van de klas. Het is de bedoeling dat de leerling een korte beschrijving (onderwerp) geeft bij de gekozen video/foto.
Activiteit klas:	In het begin van het jaar voegen de leerlingen het snapchataccount 'Actualiteit klas' toe. De leerlingen van de klas volgen aan de hand van het snapchatverhaal de actualiteit van de verschillende onderwerpen die aan bod komen. Het is de bedoeling dat zij deze bronnen bekijken en er kritisch over nadenken. De leerlingen maken per onderwerp (gedurende de twee weken) een screenshot voor het hen meest typerend beeld (drie beelden) van elk onderwerp/gebeurtenis. Dit moeten ze schriftelijke noteren en in de klas bespreken. <ul style="list-style-type: none">▶ Waarom heb je net deze drie beelden gekozen?▶ Waarom zijn deze voor jou typerend voor het desbetreffende onderwerp? Leg uit aan de hand van minimum 2 argumenten per inhoud. Onder je foto beschrijf je in enkele regels per onderwerp wat jouw mening over elk topic is. Achteraf wordt er met heel de klas een collage van alle afbeeldingen (met uitleg) gemaakt, die in de klas wordt opgehangen. Het is dus belangrijk dat de leerlingen zelf de rollen gaan verdelen (leider, volger...).
Activiteit leerkracht:	In het begin van het jaar maakt de leerkracht een snapchataccount 'Actualiteit klas' aan. Dit aan de hand van de handleiding die achter de QR-code schuilt. De leraar geeft het wachtwoord telkens aan de leerling die aan de beurt is. De leerkracht bepaalt welke leerling de drie meest frappante onderwerpen zal behandelen binnen welke periode. Hier gaat het nu om een periode van twee weken. De leerkracht moet vooral controle uitvoeren via Snapchat en houdt de verschillende bronnen bij. Op het einde van de twee weken beoordeelt de leerkracht de uitleg van de leerlingen per 3 gekozen foto's en ook de bronnen van de individuele leerling. Hierna begeleidt de leraar het maken van de collage. Deze collage is dan een soort samenvatting van de meningen en belangrijkste actuele onderwerpen van de afgelopen periode (twee weken).
Doelgroep:	Leerlingen tussen 13 en 18 jaar.

Doelstellingen

Kennis:	De leerlingen kunnen uitleggen waarom ze voor een foto kiezen. De leerlingen kunnen (kort) uitleggen waarover een foto/video gaat.
Vaardigheden:	De leerlingen kunnen een foto maken met hun smartphone in Snapchat. De leerlingen kunnen een foto uploaden naar Snapchat. De leerlingen kunnen een video maken met hun smartphone in Snapchat. De leerlingen kunnen een video uploaden naar Snapchat. De leerlingen kunnen verbinding maken met Wi-Fi via hun smartphone. De leerlingen kunnen een foto/video versturen via het verhaal van Snapchat. De leerlingen kunnen een foto op hun smartphone bewerken. De leerlingen kunnen de foto's/video's kritisch benaderen. De leerlingen kunnen de verkregen foto's/video's verwerken. De leerlingen kunnen de foto's/video's opslaan.
Attitudes:	De leerlingen zijn bereid om de actualiteit te volgen. De leerlingen zijn bereid om verschillende bronnen te raadplegen. De leerlingen zijn bereid informatie te delen met de leerkracht/klasgenoten via Snapchat. De leerlingen zijn bereid hun taalgebruik te verzorgen. De leerlingen zijn bereid hun mening bij te staven met argumenten. De leerlingen zijn bereid om hun creativiteit te uiten tijdens het maken van een collage. De leerlingen zijn bereid om zonder vooroordelen medeleerlingen te beoordelen.

Vakoverschrijdende eindtermen

GS4 Doorzettingsvermogen	De leerlingen blijven, ondanks moeilijkheden, een doel nastreven.
GS12 Kritisch nadenken	De leerlingen zijn bekwaam om alternatieven af te wegen en een bewuste keuze te maken.
GS14 Mediawijsheid	De leerlingen gaan alert om met media.
GS25 Zorgvuldigheid	De leerlingen stellen kwaliteitseisen aan hun eigen werk en aan dat van anderen.
Context 2.7 Mentale gezondheid	De leerlingen gebruiken beeld, muziek, beweging, drama of media om zichzelf uit te drukken.
LerenLeren 3 Informatieverwerking	De leerlingen kunnen uit gegeven informatiebronnen en -kanalen kritisch kiezen en deze raadplegen met het oog op te bereiken doelen.
LerenLeren 4 Informatieverwerking	De leerlingen kunnen verwerkte informatie vakoverstijgend en in verschillende situaties functioneel toepassen.

Evaluatie

Door individuele leerling

Zelf-evaluatie: leerling leert door zichzelf te beoordelen na iedere periode (week).
- proces in kaart brengen;
- sterktes;
- zwaktes.

→ verhogen van betrokkenheid bij leerproces.

Door klasgroep

Peer-evaluatie: leerlingen gaan elkaars werk/opdracht beoordelen.
- kritisch beoordelen,
- rekening houden met de criteria van de opdracht.

→ verhogen van betrokkenheid bij leerproces.

Door leerkracht

CO-evaluatie: leerkracht bepaald op voorhand samen met de leerlingen de criteria waar ze op beoordeeld gaan worden.

Permanente evaluatie: leerkracht beoordeelt de leerlingen op de criteria na iedere periode (week).

Eindevaluatie: leerkracht beoordeelt de leerlingen op de criteria na alle periodes.

→ hulpmiddel = permanente evaluaties.

YouTube 1

Highlight-Tube

De week van de actualiteit

Stap voor stap

- 1) Volg gedurende een bepaalde periode de actualiteit.
- 2) Bespreek via YouTube drie cartoons.
- 3) Upload deze bespreking op het YouTube-kanaal van de klas.

TIP!

Zoek naar 'Het Belang van Limburg' op YouTube en abonneer je op dit kanaal, om op de hoogte te blijven van de laatste nieuwtjes.

Opdracht

Beschrijving:	Het is de bedoeling dat één leerling gedurende één periode drie cartoons gaat bespreken via YouTube omtrent de actualiteit.
Activiteit leerling:	<p>De leerling kiest gedurende de week drie cartoons uit de actualiteit. Deze cartoons worden in een filmpje gezet. De leerlingen bespreken deze cartoons uitvoerig in het filmpje. Bij het bespreken van een cartoon zijn er steeds een paar stappen die besproken moeten worden.</p> <p>~~~~~</p> <p>Tips: Stap 1: Uit welke bron komt deze cartoon? Stap 2: Waarnemen: Wat zien we op de cartoon? Wie of wat is afgebeeld? Wat wordt er gezegd of gedaan? Stap 3: Interpretieren: Over welk nieuwsfeit gaat deze cartoon? Hoe vinden we het nieuwsfeit terug in deze cartoon?</p> <p>~~~~~</p>
Activiteit klas:	<p>De YouTubevideo wordt nogmaals getoond tijdens de les. Elke leerling gaat dan helpen bij het beoordelen van de bespreking van de cartoons. Tijdens de les kan ook een discussie op gang gebracht worden en kunnen er vragen gesteld worden aan de makers van het filmpje.</p> <p>~~~~~</p> <p>Tips:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Zijn de drie cartoons goed besproken?▶ Is het nieuwsfeit voor iedereen duidelijk?▶ Wat kan er beter worden uitgelegd?▶ Ben je het eens met het negatieve of positieve beeld van de cartoon?
Activiteit leerkracht:	<p>In het begin van het jaar maakt de leerkracht een YouTube-kanaal aan voor de klasgroep, dit door de QR-code te scannen en de handleiding te hanteren.</p> <p>Leerkracht bepaalt welke leerling binnen welke periode drie cartoons gaat bespreken. Hier gaat het nu om een week, maar natuurlijk kan dit ook gedurende een langere periode uitgevoerd worden.</p> <p>De leerkracht moet vooral controleren of de opdracht correct is uitgevoerd en de navolging in de klas voorbereiden aan de hand van bovenstaande vragen. Leerkracht moet er ook voor zorgen dat discussies niet uit de hand lopen.</p>
Doelgroep:	Leerlingen tussen 15 en 18 jaar

Doelstellingen

Kennis:	De leerlingen kunnen uitleggen waarom ze de cartoon kiezen. De leerlingen kunnen uitleggen wat er te zien is op de cartoon. De leerlingen kunnen uitleggen waarover de cartoon gaat.
Vaardigheden:	De leerlingen kunnen een cartoon uitkiezen. De leerlingen kunnen een video maken. De leerlingen kunnen een video uploaden naar YouTube. De leerlingen kunnen de cartoon uitleggen a.d.h.v. de video. De leerlingen kunnen de bron vermelden. De leerlingen kunnen de cartoon kritisch beoordelen. De leerlingen kunnen de video kritisch bespreken. De leerlingen kunnen positieve/negatieve elementen uit de bespreking van de video halen.
Attitudes:	De leerlingen zijn bereid om de actualiteit te volgen. De leerlingen zijn bereid om verschillende bronnen te raadplegen. De leerlingen zijn bereid informatie te delen met de leerkracht/klasgenoten via YouTube. De leerlingen zijn bereid hun taalgebruik te verzorgen. De leerlingen zijn bereid om aandachtig de video te bekijken. De leerlingen zijn bereid om zonder vooroordelen medeleerlingen te beoordelen.

Vakoverschrijdende eindtermen

GS4 Doorzettingsvermogen	De leerlingen blijven, ondanks moeilijkheden, een doel nastreven.
GS12 Kritisch nadenken	De leerlingen zijn bekwaam om alternatieven af te wegen en een bewuste keuze te maken.
GS14 Mediawijsheid	De leerlingen gaan alert om met media.
GS25 Zorgvuldigheid	De leerlingen stellen kwaliteitseisen aan hun eigen werk en aan dat van anderen.
Context 2.7 Mentale gezondheid	De leerlingen gebruiken beeld, muziek, beweging, drama of media om zichzelf uit te drukken.
LerenLeren 3 Informatieverwerking	De leerlingen kunnen uit gegeven informatiebronnen en -kanalen kritisch kiezen en deze raadplegen met het oog op te bereiken doelen.
LerenLeren 4 Informatieverwerking	De leerlingen kunnen verwerkte informatie vakoverstijgend en in verschillende situaties functioneel toepassen.

Evaluatie

Door individuele leerling

Niet van toepassing.

Door klasgroep

Peer-evaluatie: leerlingen gaan elkaars werk/opdracht beoordelen.

- kritisch beoordelen;
- rekening houden met de criteria van de opdracht.

→ verhogen van betrokkenheid bij leerproces.

Door leerkracht

Productevaluatie:

- op basis van vooraf opgestelde criteria (door leerkracht);
- op basis van de discussie tijdens de les;
- op basis van peerevaluatie.

Tip

Overloop op voorhand de criteria met je leerlingen, om problemen en discussies te vermijden.

Instagram

Instanews

Fotogram

Stap voor stap

- 1) Ga op zoek naar een actuele nieuwsbron (Krant, online, TV...).
- 2) Upload deze bron naar het Instagramaccount van de klas.
- 3) Voeg een korte beschrijving toe.

TIP!

Via Instagram kan je ook privéberichten versturen naar meerdere personen.

Opdracht

Beschrijving:	Het is de bedoeling dat één leerling gedurende één periode (bv. één week) de actualiteit omtrent één bepaald onderwerp (bv. sport) gaat volgen. De leerling mag gebruik maken van verschillende nieuwsbronnen. De bronnen worden hierna gedeeld op het Instagramaccount van de klas.
Activiteit leerling:	<p>De leerling die aan de beurt is, kiest iedere dag een nieuwsbron, die hij/zij deelt op het Instagramaccount van de klas (video, foto, website, artikel...).</p> <p>Het is de bedoeling dat onder de foto, video of URL een korte beschrijving komt waarom deze bron gekozen werd. Per bron schrijft de leerling ook een zelfgekozen titel en voegt hij 3 hashtags toe.</p> <p>In de korte beschrijving wordt er ook besproken waarom er net voor deze titel en 3 hashtags gekozen werd.</p> <p>~~~~~</p> <p>Tips: Wat is de essentie van de gekozen bron? Noteer dit in enkele kernwoorden. Op deze kernwoorden kan je de hashtags baseren.</p> <p>~~~~~</p>
Activiteit klas:	<p>De leerlingen van de klas volgen a.d.h.v. het account de actualiteit van een bepaald onderwerp.</p> <p>De leerlingen reageren met een passende quote/gezegde/spreekwoord op de verschillende foto's. Hierbij moeten ze ook kort uitleggen waarom ze net deze quote/gezegde of spreekwoord linken aan deze foto.</p> <p>~~~~~</p> <p>Tips: Ga op zoek naar je quotes/gezegdes of spreekwoorden aan de hand van kernwoorden die je uit je bron haalt.</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Gebruik enkel quotes die je zelf ten gronde begrijpt. Deze mogen in een andere taal opgesteld zijn. Zet er dan ook wel de vertaling bij!▶ Indien je een quote gebruikt, vermeld ook steeds de persoon en bron vanwaar deze afkomstig is. Opgepast: Controleer steeds je bronnen! Vb.: je vindt een quote van een bekende schrijver. Ga dan zeker na bij andere bronnen of die quote wel degelijk van die specifieke schrijver komt.
Activiteit leerkracht:	<p>In het begin van het jaar maakt de leerkracht een Instagramaccount 'ActualiteitKlas' aan en zorgt ervoor dat alle leerlingen dit account gaan volgen via hun eigen Instagramaccount. Dit aan de hand van de handleiding die achter de QR-code schuilt.</p> <p>De leerkracht bepaalt welke leerling welk onderwerp zal behandelen binnen welke periode. Hier gaat het nu om een week, maar natuurlijk kan dit ook gedurende een langere periode uitgevoerd worden.</p> <p>De leerkracht kijkt na of de leerlingen de opdrachten juist uitvoeren. Hij controleert of er een titel is gekozen en of de hashtags zijn toegevoegd. Hij controleert ook of de quotes en zegswijzen correct en met de nodige uitleg zijn ingevoerd. Indien niet, kan hij de betrokken leerling hierover aanspreken via Instagram.</p>
Doelgroep:	Leerlingen tussen 13 en 18 jaar.

Doelstellingen

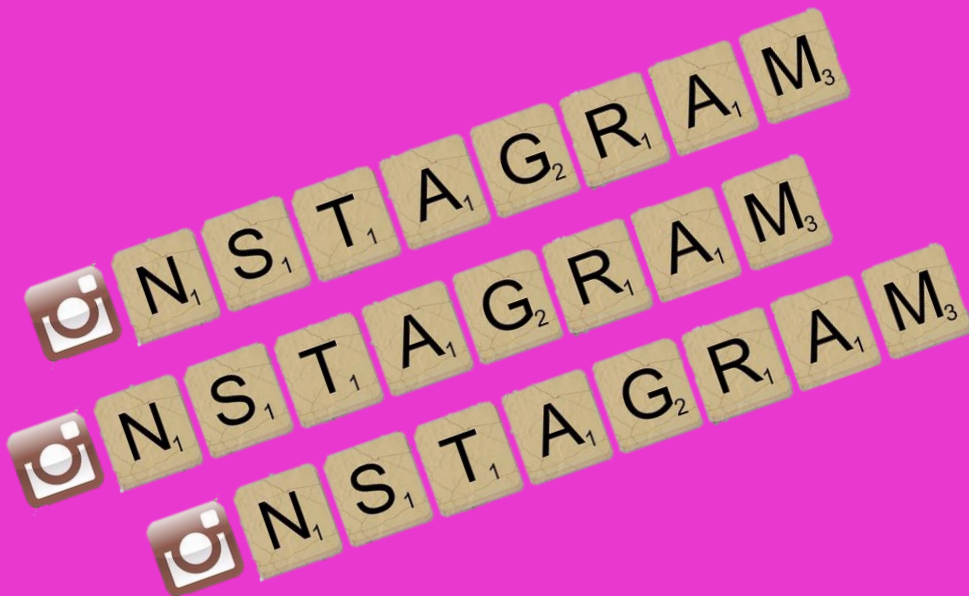
Kennis:	<p>De leerlingen kunnen uitleggen waarom ze die quote/gezegde/zegswijze aan een bepaald artikel koppelen.</p> <p>De leerlingen kunnen in eigen woorden een artikel kort samenvatten.</p> <p>De leerlingen kunnen uitleggen waarom ze die titel aan een bepaald artikel koppelen.</p>
Vaardigheden:	<p>De leerlingen kunnen een foto maken met hun smartphone.</p> <p>De leerlingen kunnen een foto uploaden naar Instagram.</p> <p>De leerlingen kunnen een foto op hun smartphone bewerken.</p> <p>De leerlingen kunnen verbinding maken met Wi-Fi via hun smartphone.</p> <p>De leerlingen kunnen een video uploaden naar Instagram.</p> <p>De leerlingen kunnen een artikel samenvatten in een titel.</p> <p>De leerlingen kunnen hashtags toevoegen aan de bron</p> <p>De leerlingen kunnen een quote/gezegde/zegswijze koppelen aan verschillende bronnen.</p> <p>De leerlingen kunnen de bronnen kritisch bekijken.</p> <p>De leerlingen kunnen een reactie plaatsen.</p> <p>De leerlingen kunnen hashtags toevoegen aan de bronnen.</p>
Attitudes:	<p>De leerlingen zijn bereid om de actualiteit te volgen.</p> <p>De leerlingen zijn bereid om verschillende bronnen te raadplegen.</p> <p>De leerlingen zijn bereid informatie te delen met de leerkracht/klasgenoten via YouTube.</p> <p>De leerlingen zijn bereid hun taalgebruik te verzorgen.</p> <p>De leerlingen zijn bereid om de bron correct te vermelden.</p>

Vakoverschrijdende eindtermen

GS4 Doorzettingsvermogen	De leerlingen blijven, ondanks moeilijkheden, een doel nastreven.
GS12 Kritisch nadenken	De leerlingen zijn bekwaam om alternatieven af te wegen en een bewuste keuze te maken.
GS14 Mediawijsheid	De leerlingen gaan alert om met media.
GS25 Zorgvuldigheid	De leerlingen stellen kwaliteitseisen aan hun eigen werk en aan dat van anderen.
Context 2.7 Mentale gezondheid	De leerlingen gebruiken beeld, muziek, beweging, drama of media om zichzelf uit te drukken.
LerenLeren 3 Informatieverwerking	De leerlingen kunnen uit gegeven informatiebronnen en -kanalen kritisch kiezen en deze raadplegen met het oog op te bereiken doelen.
LerenLeren 4 Informatieverwerking	De leerlingen kunnen verwerkte informatie vakoverstijgend en in verschillende situaties functioneel toepassen.

Evaluatie

Door individuele leerling	<p>Zelf-evaluatie: leerling leert door zichzelf te beoordelen na iedere periode (week).</p> <ul style="list-style-type: none">- proces in kaart brengen;- sterktes;- zwaktes. <p>→ verhogen van betrokkenheid bij leerproces.</p>	
Door klasgroep	<p>Zelf-evaluatie: leerling leert door zichzelf te beoordelen na iedere periode (week).</p> <ul style="list-style-type: none">- proces in kaart brengen;- sterktes;- zwaktes. <p>→ verhogen van betrokkenheid bij leerproces.</p>	
Door leerkracht	<p>Productevaluatie: (leerling + klasgroep)</p> <ul style="list-style-type: none">- op basis van vooraf opgestelde criteria (door leerkracht); <p>Tip Overloop op voorhand de criteria met je leerlingen, om problemen en discussies te vermijden.</p>	

Twitter

Newstweet

Tweet questions and poems

Stap voor stap

- 1) Volg de verschillende nieuwskanalen via Twitter.
- 2) Deel het artikel waar jij een kritische vraag bij hebt.
- 3) Plaats de kritische vraag bij de bron.

TIP!

@destandaard staat in België op de eerste plaats in de categorie kranten met 244 290 volgers op Twitter!

Opdracht

Beschrijving:	Het is de bedoeling dat de leerlingen (klas) gedurende één maand de actualiteit omtrent één bepaald onderwerp (bv. regio) gaan volgen. De leerlingen maken gebruik van verschillende nieuwsbronnen. Leerlingen moeten artikels posten en kritische vragen stellen.
Activiteit leerling:	<p>In het begin van het jaar maken de leerlingen een Twitteraccount aan, dit aan de hand van de handleiding die achter de QR-code schuilt.</p> <p>De leerlingen volgen iedere dag de actualiteit via Twitter, per dag posten ze één artikel waarbij ze kort en bondig een kritische vraag opstellen omtrent die bron. Opgelet: deze uitleg mag maximum 140 tekens bevatten. De leerlingen leren dus beknopt en samenvattend werken. De leerlingen moeten per onderwerp minstens 1 Hashtag gebruiken.</p> <p>Bij het kiezen van een bron moeten ze rekening houden met volgende punten:</p> <ul style="list-style-type: none">- Correctheid bron;- Actuele datum;- Betrouwbare inhoud. <p>Aan de hand van deze criteria kunnen ze hun kritische vraag al opstellen! Vb.: Schauvliege stelt dat de boom altijd de functie heeft gehad om omgeknapt te worden? → Kritische vraag: een boom zorgt dan ook niet voor zuurstof?</p> <p>~~~~~</p> <p>Tip: Twitter is een uitstekend medium om kritisch te zijn. #dtf (durf te vragen) of #dta (dare to ask) zijn enkele van de meest populaire hashtags op deze site. Deze dienen om vragen te stellen aan je volgers, maar ook aan personen die deze hashtag volgen.</p> <p>~~~~~</p>
Activiteit klas	<p>De leerlingen halen enkele kernwoorden uit het geposte artikel van een andere leerling. Met deze kernwoorden maken ze een kort gedicht (een limerick of een Haiku of eigen keuze) dat hun idee of het artikel/foto samenvat. Vermeld steeds welke gedichtkeuze je gebruikt hebt. Ze kunnen ervoor kiezen om rechtstreeks te reageren rekening houdend met de 140 tekens of wel een foto te nemen van het zelfgemaakte gedicht en deze te posten als reactie. De leerlingen zijn verplicht om minimum 1 reactie (gedicht) per week op te stellen.</p> <p>~~~~~</p> <p>Tips:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Stel eerst een paar kernwoorden op, rekening houdende met het onderwerp van de bron, om het makkelijker te maken om je gedicht op te stellen (stel de 5W-vragen om achter de kernwoorden te komen).▶ Zoek de regels van een bepaald soort gedicht op. Zorg dat je gedicht perfect volgens deze regels is opgesteld.
Activiteit leerkracht:	De leerkracht bepaalt welk onderwerp zal behandeld worden binnen welke periode. Hier gaat het nu om een maand, maar natuurlijk kan dit ook gedurende een langere periode uitgevoerd worden. De leerkracht voert controle uit op de verschillende opdrachten via Twitter en gaat in interactie met de leerlingen. Hij/zij zorgt er eigenlijk voor dat alles in goede banen loopt.
Doelgroep:	Tweede en derde graad.

Doelstellingen

Kennis:	De leerlingen kunnen uitleggen waarom ze een artikel kiezen.
Vaardigheden:	De leerlingen kunnen een Twitteraccount aanmaken. De leerlingen kunnen hun klasgenoten volgen op Twitter. De leerlingen kunnen een foto maken met hun smartphone. De leerlingen kunnen een foto uploaden naar Twitter. De leerlingen kunnen verbinding maken met Wi-Fi via hun smartphone. De leerlingen kunnen een foto op hun smartphone bewerken. De leerlingen kunnen een video uploaden naar Twitter. De leerlingen kunnen een URL delen. De leerlingen kunnen de bronnen kritisch bekijken. De leerlingen kunnen een kritische vraag opstellen omtrent een bron. De leerlingen kunnen kernwoorden uit een tekst halen. De leerlingen kunnen met de kernwoorden een kort gedicht maken dat hun idee of het artikel/foto samenvat. De leerlingen kunnen hashtags toevoegen aan hun bronnen.
Attitudes:	De leerlingen zijn bereid om de actualiteit te volgen. De leerlingen zijn bereid om verschillende bronnen te raadplegen. De leerlingen zijn bereid informatie te delen met de leerkracht/klasgenoten via Twitter. De leerlingen zijn bereid hun taalgebruik te verzorgen. De leerlingen zijn bereid om zonder vooroordelen medeleerlingen te beoordelen.

Vakoverschrijdende eindtermen

GS4 Doorzettingsvermogen	De leerlingen blijven, ondanks moeilijkheden, een doel nastreven.
GS12 Kritisch nadenken	De leerlingen zijn bekwaam om alternatieven af te wegen en een bewuste keuze te maken.
GS14 Mediawijsheid	De leerlingen gaan alert om met media.
GS25 Zorgvuldigheid	De leerlingen stellen kwaliteitseisen aan hun eigen werk en aan dat van anderen.
Context 2.7 Mentale gezondheid	De leerlingen gebruiken beeld, muziek, beweging, drama of media om zichzelf uit te drukken.
LerenLeren 3 Informatieverwerking	De leerlingen kunnen uit gegeven informatiebronnen en -kanalen kritisch kiezen en deze raadplegen met het oog op te bereiken doelen.
LerenLeren 4 Informatieverwerking	De leerlingen kunnen verwerkte informatie vakoverstijgend en in verschillende situaties functioneel toepassen.

Evaluatie

Door individuele leerling

Zelf-evaluatie: leerling leert door zichzelf te beoordelen na iedere periode (week).

- proces in kaart brengen;
- sterktes;
- zwaktes.

→ verhogen van betrokkenheid bij leerproces.

Door klasgroep

Zelf-evaluatie: leerling leert door zichzelf te beoordelen na iedere periode (week).

- proces in kaart brengen;
- sterktes;
- zwaktes.

→ verhogen van betrokkenheid bij leerproces.

Door leerkracht

Productevaluatie: (leerling + klasgroep)

- op basis van vooraf opgestelde criteria (door leerkracht);
- op basis van de zelfevaluatie.

Tip

Overloop op voorhand de criteria met je leerlingen, om problemen en discussies te vermijden.

Twitter

YouTube 2

You-News-Tube

Nieuwsanker van de week

Stap voor stap

- 1) Volg gedurende twee weken de actualiteit.
- 2) Maak per twee een nieuwsbericht over de actualiteit van de week.
- 3) Upload deze video op het YouTubekanaal van de klas.

TIP!

Via de externe applicatie CaptionTube is het mogelijk ondertiteling toe te voegen.

Opdracht

Beschrijving:	Het is de bedoeling dat twee leerlingen gedurende twee weken de actualiteit van die weken volgen. Het is de bedoeling dat ze hier na één week een nieuwsbericht over opstellen. Na deze twee weken hebben de leerlingen dan twee video's gemaakt.
Activiteit leerling:	<p>De leerlingen in kwestie kiezen iedere dag de belangrijkste nieuwsbronnen uit. Het is de bedoeling dat de leerlingen op het einde van de week een samenvattend nieuwsbericht opstellen omtrent de gekozen bronnen. Ze maken gebruik van hun smartphone, laptop of camera om het nieuwsbericht te filmen. Zorg ervoor dat de video's/foto's van de artikels in beeld komen, hiervoor maak je gebruik van een programma naar keuze.</p> <p>~~~~~</p> <p>Tips:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Bekijk een onderwerp altijd vanuit twee standpunten; bespreek (of laat aan het woord) zowel de voorstanders als tegenstanders.▶ Een nieuwsanker is neutraal. Breng het nieuws zo neutraal mogelijk.▶ Wees kritisch bij het gebruik van bronnen (wie? wat? waarom?...)
Activiteit klas:	<p>De leerlingen bekijken het nieuwsbericht op YouTube. Ze moeten als huiswerk reacties geven op deze video(s). Maar ook interageren met/op elkaar is hier van toepassing.</p> <p>~~~~~</p> <p>Tips:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Is iedere mening in het fragment genoeg aan bod gekomen?▶ Kies 1 onderwerp en vertel of jij pro of contra dit onderwerp bent. Gebruik minimum 2 argumenten.▶ Stel minimum 1 kritische vraag over het fragment. Hierdoor komt een discussie op gang. Maak hier deel van uit (interageren op anderen).
Activiteit leerkracht:	<p>In het begin van het jaar maakt de leerkracht een YouTube-kanaal aan voor de klasgroep, dit door de QR-code te scannen en de handleiding te hanteren.</p> <p>De leerkracht bepaalt op voorhand welke leerlingen gaan samenwerken, deze worden dan telkens gekoppeld aan een periode. Hier gaat het nu om twee weken, maar natuurlijk kan dit ook gedurende een langere periode uitgevoerd worden en met grotere groepen.</p> <p>De leerkracht moet controle uitvoeren via YouTube, maar het is ook belangrijk dat de leerkracht in interactie gaat met de leerlingen. De leerkracht kan de discussies modereren, hij kan tips geven en kan ongepaste reacties tegengaan.</p>
Doelgroep:	Leerlingen tussen 15 en 18 jaar

Doelstellingen

Kennis:	De leerlingen kunnen uitleggen wat de essentie van de bronnen zijn. De leerlingen kunnen in eigen woorden hun mening formuleren.
Vaardigheden:	De leerlingen kunnen een video maken. De leerlingen kunnen een video uploaden naar YouTube. De leerlingen kunnen een reactie plaatsen. De leerlingen kunnen een reactie beantwoorden. De leerlingen kunnen een video liken. De leerlingen kunnen kritische vragen stellen over het nieuwsbericht.. De leerlingen kunnen zich inleven in een ander standpunt. De leerlingen kunnen de video door een kritische bril bekijken. De leerlingen kunnen een kritische vraag opstellen bij het bekijken van de video.
Attitudes:	De leerlingen zijn bereid om de actualiteit te volgen. De leerlingen zijn bereid om verschillende bronnen te raadplegen. De leerlingen zijn bereid informatie te delen met de leerkracht/klasgenoten via YouTube. De leerlingen zijn bereid hun taalgebruik te verzorgen. De leerlingen zijn bereid om zonder vooroordelen medeleerlingen te beoordelen. De leerlingen zijn bereid om zich te verplaats in de rol van nieuwsanker. De leerlingen zijn bereid hun mening te staven met argumenten De leerlingen zijn bereid om hun steentje bij te dragen tijdens de discussie. De leerlingen zijn bereid de video aandachtig te bekijken.

Vakoverschrijdende eindtermen

GS4 Doorzettingsvermogen	De leerlingen blijven, ondanks moeilijkheden, een doel nastreven.
GS12 Kritisch nadenken	De leerlingen zijn bekwaam om alternatieven af te wegen en een bewuste keuze te maken.
GS14 Mediawijsheid	De leerlingen gaan alert om met media.
GS25 Zorgvuldigheid	De leerlingen stellen kwaliteitseisen aan hun eigen werk en aan dat van anderen.
Context 2.7 Mentale gezondheid	De leerlingen gebruiken beeld, muziek, beweging, drama of media om zichzelf uit te drukken.
LerenLeren 3 Informatieverwerking	De leerlingen kunnen uit gegeven informatiebronnen en -kanalen kritisch kiezen en deze raadplegen met het oog op te bereiken doelen.
LerenLeren 4 Informatieverwerking	De leerlingen kunnen verwerkte informatie vakoverstijgend en in verschillende situaties functioneel toepassen.

Evaluatie

Door individuele leerling

Niet van toepassing.

Door klasgroep

Peer-evaluatie: leerlingen gaan elkaars werk/opdracht beoordelen.

- kritisch beoordelen,
- rekening houden met de criteria van de opdracht.

→ verhogen van betrokkenheid bij leerproces.

Door leerkracht

Productevaluatie: (leerling + klasgroep)

- op basis van vooraf opgestelde criteria (door leerkracht);
- op basis van peerevaluatie.

Tip

Overloop op voorhand de criteria met je leerlingen, om problemen en discussies te vermijden.

